www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
81 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, монітордари і наши треба висилувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 81 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 22-го липня 1915. Ч. 85. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Thursday, July 22, 1915. N. 85.

НІМЦІ ВСЕГО 25 КІЛЬОМЕТРІВ ВІД ВАРШАВИ.

Місто Радом і кріпость Остроленка в руках союзників.

Москалі стратили протягом двох днів 50.000 людий в полонених.

Австрійці затопили другий італійський кружляк „Джюзеппе Ґарібальді".

В РОСІЙСЬКІЙ ПОЛЬЩІ:

НІМЦІ З ТРОХ СТОРІН ОКРУЖАЮТЬ ВАРШАВУ. — СКОРИЙ УПАДОК ВАРШАВИ НЕМИНУЧИЙ.

БЕРЛІН, 20. липня. — Послідні вісти, які наспіли з поля битви в Росії, доносять, що упадок Варшави в найблизшім часї є вже неминучий.

Союзні війска чимраз сильнїйше затискують перстень довкола Варшави. Від півночи, заходу і полудня війска зблизили ся до Варшави на віддалене всего 25 кільометрів.

У військових кругах панує гадка, що Москалі вже опорожнюють Варшаву так, що занятє Варшави наступить без борби міста.

НІМЦІ 25 КІЛЬОМЕТРІВ НА ЗАХІД ВІД ВАРШАВИ.

БЕРЛІН, 20. липня. — Німецькі війска чимраз близше підступають під мури столиці російської Польщі. Москалі подають ся з великими стратами назад в напрямі міста, покидаючи свої попередніши сильні становища. Німцям мало ся зблизити від заходу на віддалене 25 миль від Варшави.

Урядові вісти доносять:

„На полудне від Висли наші війска взяли приступом російські становища в місцевости Блонях і Ґройцах. Москалі, уступаючи зі своїх становищ з над Равки і Бзури, де тілько місяць сильно держали ся, стратили 560 в полонених і 2 машинові кріси. Битва зі задною російською сторожию, яка старасть ся крити відворот своєї армії, відбуваєть ся дальше".

Місцевість Блонє лежить в половині дороги між Бзурою а Варшавою. Блонє є віддалене від границї міста Варшави всего 25 кільометрів. Війска Німці можуть вже розпочати бомбардованє варшавських фортів.

Місто Ґройцє лежить у віддаленю 40 кільометрів на полудневий захід від Варшави.

НІМЦІ ПІД НОВО-ҐЕОРҐІЄВСКОМ. — 28.871 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 19. липня. — Німецькі війска зближають ся від півночи скорим кроком до Варшави. Урядові вісти доносять, що армія генерала Ґальвіца наблизила ся вже над рікою Нарвою на полудневий захід від Ново-Георгієвска, який становить ключ до варшавської кріпости і є віддалений від Варшави всего 25 кільометрів.

Урядовий звіт німецького ґенерального штабу звучить:

„Армія ген. Ґальвіца посуваєть ся дальше наперед. Тепер находить ся вже вона над рікою Нарвою на полудневий схід від Остроленки і Ново-Георгієвска. Москалі утїкають через ріку, бо не сподіють ся, щоби могли найти оборону під охороною фортів.

„В области між ріками Ожецом і Піссою Москалі опорожнили свої становища на цїлій лінії і уступають в напрямі ріки Нарви. Помимо непригідного терену, лісів і мочарів, німецькі війска, які тут складають ся з краєвої оборони, беруть приступом одно становище за другим.

„На боєвій лінії над рікою Нарвою число доси полонених Москалів виносить 28.760 жовнїрів і 101 офіцирів".

КРІПОСТЬ ОСТРОЛЕНКА В РУКАХ НІМЦІВ.

БЕРЛІН, 20. липня. — Нинїшні урядові вісти доносять про дальші успіхи великого наступу Німців на Варшаву. На північний схід від Варшави здобули Німці російську кріпость Остроленку.

Урядовий звіт звучить:

„На північ від Новогорода (над рікою Нарвою) Німці здобули над Пісою сильні становища Москалів. Найбільше відзначили ся тут відділи краєвої оборони, котрі пораз перший були в огни. На північ від устя ріки Скви німецькі війска дійшли до Нарви.

„Російська стала кріпость Остроленка, яка лежить на північнім березї Нарви, опинила ся в наших руках".

Кріпость Остроленка лежить над рікою Нарвою на північний схід від Варшави у віддаленю 100 кільометрів. Ріка Нарва становить головну російську оборонну лінію для Варшави від півночи. В тій цїли всї важнїйші переходи через ту ріку Москалі старали ся сильно укріпити. Вже в часї миру боронить приступу до ріки цїлий ряд поменьших кріпостий здовж ріки Нарви, і так: Ново-Георгієвск, Пултуск, Остроленка, Ломжа і Осовець. З передмаєм оборонної лінії через здобуте Остроленки, ціла оборонна лінія стратила вартість. Треба надїяти ся, що небаром і прочі кріпости опинять ся в руках Німців.

СОЮЗНІ ВІЙСКА ЗБЛИЖАЮТЬ СЯ ДО ШЛЯХУ РАДОМ-ІВАНГОРОД. — 5.000 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ.

ВІДЕНЬ, 20. липня. — Союзні війска під командою ген. Войрша на лінії між Пілїцою-а Вислою розпочали сильно наступ на Москалів. Відворот Москалів відбуваєть ся з великими для них стратами. Здобутя міста Радома можна надїяти ся кождої хвилї.

Головна австрійська кватира доносить:

„Армія ген. Войрша, переломивши російську боєву лінію коло Сенного, жене Москалів в напрямі Івангорода. Місцевости Казанів і Баранів находять ся вже в посїданю союзних війск. Страти Москалів в самих лише полонених перейшли доси 5.000 людий. Наша кінота в деяких місцях дійшла вже до зелїзничого шляху, який веде з Радома до Івангорода. Москалі на цїлій лінії уступають перед напором союзних війск і переправляють ся на другий бік Висли".

АВСТРІЙСЬКІ ВІЙСКА ЗДОБУЛИ МІСТО РАДОМ.

ВІДЕНЬ, 20. липня. — Нинїшний вечірний урядовий звіт звучить:

„Наші війска заняли нинї Радом, столицю ґубернії тоїж назви".

Здобутє міста Радома має велике воєнне значінє, бо тут сходить ся шість головних шляхів. Союзні війска посувають ся тепер скоро в напрямі Івангорода.

МОСКАЛІ ОПОРОЖНЮЮТЬ ІВАНГОРОД, ЛЮБЛИН І ХОЛМ.

ВІДЕНЬ, 20. липня. — Російські війска на лінії між Вислою а Бугом утїкають. Москалі дали вже приказ до опорожненя міст Івангорода, Люблина і Холма.

Ґубернатор люблинської ґубернії оповістив отсе оголошенє для мешканців ґубернії:

„На приказ найвисшого команданта армії звертаю увагу мешканців люблинської ґубернії, щоби на будуче, колинебудь наші війска будуть уступати назад, всї мущини у військовім віцї приєднували ся до нашого війска і разом з ними уступали. — Ґубернатор Стерлїгов".

АРМІЯ МАКЕНЗЕНА ПІД ХОЛМОМ. — 16.250 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ І 23 МАШИНОВІ КРІСИ.

БЕРЛІН, 19. липня. — Рівночасно з наступом Ґінденбурґа від півночи і на захід від Варшави, армія Макензена вдарила від полудня, маючи передівсїм на цїли заняти важний зелїзничий шлях Холм-Люблин. Війска Макензена находять ся вже недалеко сего шляху і Москалї помимо великих зусиль, здаєть ся, вже стратили всяку надію задержати його в своїх руках.

Москалї підчас відвороту ставлять сильний опір, не зважаючи на величезні страти.

Головний воєнний штаб доносить:

„Армія Манензена розпочала рівночасно з прочими акцію на полудни. По короткій битві заняв Макензен Красностав та Пілашковичі і посунув ся скоро в напрямі зелїзничого шляху. Його війска стоять тепер недалеко Пясніз, місцевости віддаленої всего кілька кільометрів від шляху Холм-Люблин.

„Число Москалів, полонених протягом 18-ого і 19-ого липня, зросло до 16,250. Крім того стратили Москалї 23 машинові кріси".

АНГЛІЙЦІ ВІРЯТЬ, ЩО ЗДОБУТЄ ВАРШАВИ НІМЦЯМИ ПРИЙДЕ НАДСПОДІВАНО СКОРО.

ЛОНДОН, 20. липня. — У військових кругах в Анґлії є всї того переконаня, що Москалї небаром опустять Варшаву, уступаючи під сильним напором німецьких союзників. Великі німецькі і австрійські війска, яких силу обчислюють що найменше на 3.000.000 людий, розпочали наступ на цїлій боєвій лінії, довгій на 1.500 кільометрів, яка тягнеть ся майже без перестанку від Бесарабії до Балтійського моря.

Що Німці в дуже короткім часї окружать Варшаву, се не улягає вже жадному сумнївови. Однак анґлійські знавці вірять в талан Николая Николаєвича, що він зможе майстерно перевести відворот цїлої армії і подасть ся назад далеко на схід, щоби відтак зовсїм наново зреорґанізувати свою армію і розпочати властиву війну.

Як повисша телеграма показує, анґлійські воєнні знавці не богато надїяли на потїшенє Анґлії і її союзників з причини близкого розгрому російської армії.

В ПЄТРОГРАДЇ ВЕЛИКЕ ПРИГНОБЛЕНЄ.

ЛОНДОН, 20. липня. — З Пєтрограду доносять, що невеселі вісти з поля війни викликали серед російського населеня велике пригнобленє.

Російські часописи як „Рєч", „Голос Москви" і „Новое Время" починають приготовляти російський нарід на невдачу російських війск в Польщі.

50.000 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ ПРОТЯГОМ ДВОХ ДНІВ.

БЕРЛІН, 20. липня. — З урядових звітів показуєть ся, що Москалї стратили в битвах, які відбули ся 18-го і 19-ого липня, понад 50.000 людий лише в полонених. Число полонених зростає кождої години дальше.

Крім сього опинили ся в руках союзників величезні запаси ріжних воєнних матеріялів, які Москалї у великій скількости нагромадили в надії, що їм удасть ся здержати похід німецьких союзників.

В ГАЛИЧИНЇ І НА БУКОВИНЇ:

СОЮЗНІ ВІЙСКА ПЕРЕПРАВИЛИ СЯ НА СХІДНИЙ БЕРЕГ БУГА.

ВІДЕНЬ, 19. липня. — На російськім терені війни наступ союзних війск від недїлї триває без перестанку дальше. Тим разом удало ся австрійським війскам переправити ся через Буг і розпочати воєнну акцію у волинській ґубернії.

Австрійське міністерство війни оголосило отсей звіт:

„На північ від Сокаля між Конотопами а Скоморохами австрійські війска під командою ген. Кірішбаха, зложені з краєвої оборони зі Шлезка і Моравії, переправили ся на східний берег Буга і заняли там сильні становища.

„Москалї стратили притім 1.700 людий в полонених, між тими 12 офіцирів".

Армія, яка переправила ся через ріку Буг, має на цїли найперше занятє Володимира волинського, а відтак Ковля. Передівсїм Ковель має для Москалів велике воєнне значінє під теперішну хвилю. Через Ковель іде тепер одинокий зелїзничий шлях, який веде через Брест литовський і лучить Київ з Варшавою.

МОСКАЛІ УТІКЛИ З БУСКА, СПАЛИВШИ МІСТО.

ЛОНДОН, 20. липня. — З Відня наспіли неурядові вісти, які доносять, що місто Буск (50 кільометрів на схід від Львова) над рікою Бугом Москалї опорожнили. Перед опущенєм Буска Москалї спалили місто.

ГЕН. ПФЛЯНЦЕР ЛОБИВ НА ГОЛОВУ РОСІЙСЬКУ БРИГАДУ.

ВІДЕНЬ, 20. липня. — Головна австрійська кватира доносить:

„Армія ґен. Пфлянцера відбила сильний напад Москалів над границею Буковини і Бесарабії, задаючи їм великі страти. Одна російська бриґада піхоти (два полки) зістала зовсїм розбита".

ВПЛИВ ПОГРОМУ МОСКАЛІВ В ГАЛИЧИНЇ НА ПЕРЕБУДОВАНЄ СУСПІЛЬНОГО ЛАДУ В РОСІЇ.

ЛОНДОН, 14. липня. — Часопись „Ді Дейли Нюс" одержала з Пєтрограду від свого кореспондента Вардмана Черкезова отсе донесенє:

„Відворот російських війск з Галичини причинив ся до скріпленя патріотизму серед російського народа. З другої сторони викликало се велике негодованє проти кабінету Ґоремикина, який складав ся з представителїв реакції, ворогів всякого поступу і вільнїйшої думки.

„Правительство було остаточно приневолене улягти жаданям загалу. Вслїд за тим мусїли сейчас уступити з кабінету звісні реакціонери, як: Щеглов'тов, міністер справедливости, Маклаков, міністер для внутрішних справ, і Саблєр, прокуратор „сьвятїйшого синода". Їх місце заняли люди, звісні зі своєї дїяльности яко лїберали. До таких належать: князь Черлятов, новий міністер для внутрішних справ і граф Ігнатієв, міністер для публичних робіт. Крім сих має війти яко член кабінету М. Саварін, дуже популярний радний міста Москви.

„Безпосередно після зміни в кабінетї почала ся також небувала доси праця між народом. В цїлій державі основаню богато комітетів, які мають на цїли перевести орґанізацію російського промислу, фінансів і рільництва. Все те стоїть в тїснїй звязи, а навіть становить головні підвалини до побіди.

„Рух отсей є так сильний, що пораз перший в історії Росії лучаєть ся таке, щоби кооперативні спілки робітничі, промислові і хлїборобські, навіть на далекім Урали і Сибіри, були допущені до співдїланя у війнї".

Показуєть ся отже наглядно, що кожде поражене урядової Росії приносить користь для російського народа. Побіда Японцїв дала російському народови думу. Поражене російської армії в Галичинї привело тепер до упадку чавовне реакції. Є надія, що цїлковитий погром російської армії у теперішній війнї принїс би вже повну свободу не лише Росією поневоленим народам, але й самому російському народови.

В ПРИБАЛТІЙСЬКІМ КРАЮ:

ПРИСТАНЬ ВІНДАВА І МІСТО ТУКУМ ЗДОБУТІ.

БЕРЛІН, 19. липня. — Армія ґенерала Більова заняла другу російську пристань над Балтійським морем Віндаву (перша російська пристань, яку здобули Німці, була Лїбава) і зближають ся до Риги, столиці ґенерал-ґубернатора Прибалтійського краю.

Головна німецька кватира доносить:

„Німецькі війска здобули місто Тукум і пристань Віндаву. Боєва лінія йде тепер від півночи від Тукума (над Ригським заливом) через Доблен до Шавлїв. Москалї утїкають в напрямі Риги, переслїдувані відділами нашої кінноти.

„Німецька армія віддалена всего 50 кільометрів від Риги".

АВСТРІЙЦІ ЗАТОПИЛИ ДРУГИЙ ІТАЛІЙСЬКИЙ КРУЖЛЯК „ДЖЮЗЕППЕ ҐАРІБАЛЬДІ".

ВІДЕНЬ, 19. липня. — Австрійська адміралїція оголосила отсей звіт:

„Австрійська підводна лодка затопила недалеко міста Ракузи (на побережу Дальмації) італійський воєнний кружляк „Джюзеппе Ґарібальді". Корабель потонув протягом 15 мінут".

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:
In United States:
$2.00 per year
$1.00 per 6 months
0.75 per 3 months

In Jersey City, Canada and other foreign Countries:
$3.00 per year
$1.50 per 6 months
$1.00 per 3 months

Single copy 3 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
В ЗЛучених Державах:
на рік $2.00
на пів року $1.00
на 3 місяці 0.75

В місті Jersey City, до Канади і других країн:
на рік $3.00
на пів року $1.50
на 3 місяці $1.00

Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda“.

При висилаю чмовлення належить долучити мані-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF MEMBERSHIP LABEL FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

За всї оголошення поміщувані в „Свободї“ редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

При всяких нагодах: на вічах, на зборах, при роботї, на забавах, на весїлях, хрестинах і т. д. памятаймо про жертви теперішної війни у нашім рідним краю та збираймо як найбільше жертв на ту сьвяту ціль народну!

ПО ЗДОБУТЮ ЛЬВОВА.

(З віденського „Діла“).

Загальна Українська Рада

відбула повне засїданє в середу 23. червня.

Засїданє отворив голова п. д-р Кость Левицький промовою, в якій висказав горячі слова признаня і вдячности хоробрим союзним арміям за сьвітле дїло визволеня старинної столиці українських князїв. Дїло се до нового розцьвіту розбуджує віру Українцїв у побіду Габсбурської монархії над історичним ворогом України.

Присутні приняли промову Голови горячими оплесками.

З черги приступила Рада до дебати над полїтичною і економічною відбудовою української области Галичини. Приняті одноголосно постанови предложить Президія відповідним властям.

Українська манїфестація.

Визволенє Львова сьвяткує Відень, як велику і преважну подію в ходї сеї сьвітової війни, радісними манїфестаціями. В манїфестаціях сих живу участь бере українська кольонїя у Відни.

В середу 23. червня о ½8 год. вечером зібрали ся українські орґанїзації в міскім парку, з котрого розвинув ся величавий український похід, прикрашений українськими стягами. Серед співу національних пісень підійшов похід під памятник Радецького, де пос. д-р Трильовський виголосив до многотисячної юрби своїх і чужих патріотичну промову по українськи й нїмецьки, в котрій висловив подяку союзним монархам і їх геройським арміям і вождам за висвободженє Львова.

У відповідь на промову пронесли ся у вечірне небо гимни австрійський, нїмецький і український.

Величавий похід пійшов відси через „Вольцайле“ під нїмецький консулят при „Грабенї“. Зложена з пп. Сінгаленича, Трильовського і о. Целенського депутація увійшла до урядової салї консуляту і зложила на руки львівського нїмецького консуля п. Гайнце слова признаня і подяки нїмецькій армії за її спільно з нашою армією ведене дїло визволеня українських областий Галичини. Відповідь консуляу звучала:

„Дякую вам найгорячійше за признанє, виявлене нїмецькому консулятови і тимсамому нїмецькій державі. Надїємо ся, що союзним арміям вдасть ся побити російського ворога і добути почесний, тривкий мир, який повинен відповісти надїям обох союзних держав і вірного українського народу. Нехай Бог нам поможе! Прошу передати подяку також учасникам походу“.

До зібраної на „Грабенї“ юрби промовив посол Сінгаленич, зазначуючи, що Українцї найглибше відчувають радість і за здобуте Львова — їх рідного міста, старої столиці українських володарів. У дїлах союзних армій здійснюють ся заповіт Бісмарка, того великого нїмецького мужа державного, котрий розумів вагу українського питаня.

Потім промовив пос. Трильовський. Представивши гнет, який терпіли Українцї Галичини від російського ворога, бесїдник висловив надію, що союзні армії не тільки проженуть ворога з Галичини, а зможуть освободити зпід царського ярма цїлу Україну.

Відспівавши вдруге три національні гимни, похід розвязав ся серед окликів в честь союзних монархів і армій та за висвободженє України.

ПИСЬМО НІКОЛАЯ II. ДО НІКОЛАЯ НІКОЛАЄВИЧА.

Здраствуй, мой дядюшка,
Как жізнь на войне?
Чи моліш ся Богу,
В ужасния дне?
Я слишу, мой мілий,
Што Перемишль упал,
А ти з своїм штабом
В Броди уж удрал!
Больно, што і Львова
Ти не удержал,
Но сматрі, штоб кайзер
Маскву не узял!
Щаю тебе ікони,
На помощ с врагом;
Нет муніціона,
Но ми так пайдом!

Евген Жуновський, Бруклин.

УКРАЇНСЬКІ СІЧОВІ СТРІЛЬЦЇ ДЛЯ РІДНОГО НАРОДУ.

Поневолений народ, що стогне під кормигою ката, перебраного за царського туберватора, аби нас притягти в російське ярмо, — вижидає освободженя.

Від першої хвилї, коли проголошено виповідженє війни відвічному ворогови українського народу — російському деспотови та головне полумя бою запалахкотїло на области галицької землї, наш український народ приняв се виповідженє з одушевленєм та зрозумінєм значіня і цїли сеї війни як заповіди визволеня його самого і як велику справу добути свободи для всеї України.

Висловом сего розуміня важної історичної хвилї було між иншим довершенє орґанїзації наших українських Січових Стрільцїв в окрему боєву кадру українського леґіону.

З одного боку поспішили цїлою масою покликані українські жовнїри під хоругви свого цїсаря, за ними пійшли другі ряди наших українських добровольцїв — Січових Стрільцїв, аби допомогти союзним арміям до побіди над ворогом свободи і волї українського народа.

Отсим дїлом видвигнули наші українські Січові Стрільцї українську справу як живе питанє великої боротьби сьвітової та станули в перших рядах народів габсбурської монархії до боротьби за лїпшу долю поневолених народів.

А коли у важкім бою приходило ся уступати перед переможним ворогом, то із зеленої Буковини обізвали ся українські стрільцї-Гуцули, що станули у третї ряди боєві, аби прогнати ворога із рідної землї.

Таким чином українські Січові Стрільцї являють ся вислїдом національної ідеї, що видала питомих борцїв за красшу долю українського народа та за добро тої держави, в котрій українська народна сьвідомість найшла спромогу питомого розвою супроти всяких супротивностий.

Українське стрілецтво є знаменною появою спільної народної думки полїтичної, угрунтованої глубоким почуванєм душі народної. Український стрілець тай український жовнїр, се відроджений український борець, що сьвідомо кладе своє житє за будучність своєї держави та за визволенє українських земель з московського ярма. Він сьвідомий сего, що ми стоїмо рішучо по стороні австро-угорської монархії і її могучого нїмецького союзника, які ведуть оборонну війну проти заборчої російської полїтики.

Наше українське січове стрілецтво, що у побіднім походї, добуваючи свою батьківщину, поклало на боєвищах сотки буйних молодечих голов, має право і мусить вірити, що за нашою побідою насамперед стане нова сильна австрійська держава, що усїм своїм вірним народам дасть кріпку охорону і найширшу спромогу самостійного розвою, та що наш український народ визволить ся від усякого верховодства инших народів і добуде собі справдїшну волю і лїпшу долю.

У сїй надії стрічають наші українські Січові Стрільцї рідну галицьку землю по розбитю московського рабівника!

Поневолений український народ вижидає освободженя.

Відень, 21. червня 1915.

Д-р Кость Левицький.

НОВІТНЯ СІЧ.

„Іде повчок невеличок“ — як у старій, старинній пісни співають ся. Ой, і дуже невеличок! Проти величезних, мілїонових армій, що змагають ся в смертельнім дужаню хоть би тільки на одним східнім фронтї, він числом нїчаче капля в мори. Кажемо „числом“, бо національно-полїтичного його значіня прямо годї оком осягнути.

Повних десять місяцїв уже отсей наш „повчок“ у поли, значить кровю поворотний шлях з угорського низу через зелений Бескид у Галичину, у город князя Льва, щоби відтам полинути дальше на схід, на Вкраїну далеку — хто знає, чи не до престольно-княжого золотоверхого Києва, матери городів наших, щоби з Днїпра-Славутицї води шоломом попити, щоби з його сьвятих гір волю Україні оповістити.

„Ой, у лузї червона калина
Похилила ся,
А щось наша славна Україна
Зажурила ся.
А ми тую червону калину
Підіймемо,
А ми нашу славну Україну,
Гей, розвеселимо!“

Чи чули ви, як співають отсю пісню наші новійші Запорожцї? Як не чули, так і не знаєте і не можете знати вповні, чим є для нас отсе невеличке українське війско, за що воно себе вважає, які горді, сьміливі думи воно думає, як далеко воно мислями шибає.

„Машируютъ наші добровольцї
На крівавий тан,
Визволяти братів Українцїв
З московських кайдан.
А ми наших братів Українцїв
Визволимо.
А ми нашу славну Україну,
Гей, розвеселимо!“

— співають дальше у тій сьміливій, гордій пісни, що зародилась серед грому гармат під Корсунєм і Пилявою, що її співали побідні полки батька Богдана, та що на крилах своєї велично боєвої мельодії долетїла черезववа віків аж до нашого поколїня, щоби знова відродити ся в житєвій дїйсности, знова стати житєвою історією народу.

Так! В отсім саме значінє нашого новітного січового братства, що воно не словами а дїлами, кровю і зелїзом творить історію. Як небудь скінчить ся для нас отся велика війна, що небудь вона принесе нам як народови — бодай частинне визволенє, чи дальшу, ще завзятїйшу щоденну боротьбу о права народу — почин українських Січових Стрільцїв остане в нашій народній історії як крівавe сьвідоцтво непередаднених прав нашого народу на волю, на державну самостійність, як доказ нерозривности наших визвольних змагань з величною державною думкою Хмельницького, Дорошенка і Мазепи, як перший лист історії новітних зривів нашого народу за волю.

Шлях, що його має перейти український народ на дорозї до свого всесторонного визволеня, до з'єдиненя всеї соборної України, ще дуже довгий, тяжкий та певне кровавий. На тім шляху почин українських Січових Стрільцїв є першим сильним кроком, що оживотворює знова давну нашу історичну дїйсність, розбуджує нам національну активність та буде живим капіталом для грядучих поколїнь.

Історична Запорожська Січ почалась з невеликого гнїзда степового, почала ся зі служби українського юнацтва під прапорами чужої держави — польської річипосполитої. Формально беручи, з її рамени Дмитро Байда Вишневецький сипав окопи Січи на Хортицї. І той шлях, що його перебуло запорожське братство від малого почину Байди Вишневецького аж до державної творчої сили Богдана Хмельницького, теж був довгий та провадив не тільки понад крівавy Альту, але і понад сумні Кумейки й дав нам не тільки Тарасову Ніч та Наливайківщину, не тільки часи Сагайдачного, але й Барабашівщину, щоби завершити ся Жовтими Водами, Корсунєм, Пилявою, Зборовом, Зображем і Конотопом та гордими словами Хмельницького про його князївство по Вислу та Люблин, та „Великим князївством“ Виговського та змаганями Дорошенка до національної української держави від Сяну по Донець. А одначе велике дїло Богдана і великі зриви Дорошенка почали ся в тім дни, коли Дмитро Байда Вишневецький осадив на Хортицї не повну тисячку молодців.

Тому будьмо сьвідомі того, що в копи наших українських Стрільцїв є зародок великої будучности. Вона вже гряде. Чути її серед лому сьвітового пожару. Чути її хід не тільки в поглядах Нїмеччини, Росії, Анґлії і т. д. на українську справу — але й серед нас самих, в душі українського народу.

Хлопський народ, який вмів тільки животїти, корити ся, нагинати ся, множити ся і заселювати розлогі степи — вже помер. Встає натомісць з гробу народ січових лицарів, неустрашимих завзятців і невмирах, відважних до очайдушности, рішених хоч би на пекло, насьміхаючих ся зі смерти — наче тих триста, що лягли на острові Стиру недалеко Берестечка. А лягли вони не для чого иншого, як для... ідеалу.

І наш „повчок невеличок“ не що инше, а лиш ідеал — думка сталить його в постійнім завзятю — **вмерти за Вкраїну.** Той сам ідеал-думка, що її вводили в житє Хмельницький, Дорошенко і Мазепа. В тім і значінє нашої новітної Січи, що вчить вона приміром, власним трудом і кровю, вмирати за волю України. А посїв костий і крови все дає богате жниво!

Д-р Льонгін Цегельський.

НЕ ОРЕЛ ВІН.

Вітер віє з опівночи,
Відки ворог клятий,
Москаль диний, кров татарська,
Злетїв убивати.
Не орел він, не летить він
Славу голосити,
А жене він орду свою
Галичину вбити.
Та натинувсь дикар на скалу,
Галицьку Вкраїну;
Не здобув він, а лїг спати
В сиру домовину.

Евген Жуковський, Бруклин.

ЛЕМКІВЩИНА ПО ПРОГНАНЮ ВОРОГА.

(З віденського „Діла“).

Із Злотського (п. Мушина) нам пишуть:

Кілько терпінь спричинили клеветничі доноси наших „найсердечнїйших“ на цїлком невинних Українцїв, се один Господь бачить і записує, щоби колись кождому віддати по дїлам його.

Коли на Українцїв не можуть найти чорної плямки в їхнїй прилюдній дїяльности, тодї, коли він їм такп не на руку, то кинуть на нього клевету, що він — мовляв — з верха „Українець“, але в середині „москальофіль“. Кажуть люди, що кождий судить після себе; може й тут сповнять ся та приповідка.

Так було з початком війни; та й нинї воно ще не минулось, хоч уже стільки доказів вірности для держави дали Українцї в часї воєннім.

Возьмім факти.

В Комарниках, турчанського повіта, єсть завідателем парохії о. Орест Тустанович. Як лише вибухла війна, ходив він по селї, збирав полотно на ранених, в церкві заохочував до жертв на Червоний Хрест, збирав гроші, та посилав і свої і церковні і зібрані до Червоного Хреста. Коли ворог зближав ся в Турчанщину, раджено йому втїкати; мати, з слезами з ним прощаючись, просила, щоб ратував ся. Та він памятав на слова Спасителя: „хто любить вітця, або матїр, або жену, або дїти більше нїж мене, не є мене гідний“, — і остав. І перебув кілька наїздів ворожих при вівсянім хлїбі, із слабовитою женою і дитиною. Писав до мене, що Росіяни дізнались, що він Українець, і поводили ся з ним як з ворогом.

Та коли Москалї врешті подались взад і пришло увільненє від ворога, пійшов донос — клевета. О. Тустанович 10 мець мусїв іти пішки; поставлено його перед воєнний суд; тут його увільнили, одначе до хати, до полишеної парохії, до хорої жени і дитини його не пущено, а вислано до Талерґофу, чи Гайнбурґа.

Подібно в Добрій шляхотській було би стало ся з о. Н. Сікорою. Совість не позволяла йому полишати стада перед нападом хижого вовка, який лише на те чиcлить, щоби полишене стадо собі загорнути. Витривав при небезпеці житя та з Божою помочю аж доси. Росіяни втїкли. Аж тут виліз якийсь п. Пайонк з Мжнґлода з доносом. Прийшла жандармерія арештувати о. Сікору. Та на щастє не була се така жандармерія, котра на все каже „нем тудом“. На місци зроблено слїдство, переслухано сьвідків та випущено о. Сікору як цїлком невинного. Так о. Сікора мав щастє.

Але иншому такого щастя не судилось зазнати. Не мав теж такого щастя мій паламар Васко Дзорбель, 60-лїтний господар, один з найсьвідомїйших селян Українцїв в тутешній лемківській околицї. По прогнаню Росіян пійшов до місточка до шевця по „баґанчі“ (черевики). Взяв ті черевики, перевісив через рамя тай пустив ся до дому. Та найдїйшла більша скількість війска — тож пристанув і „чудує ся“. Раптом якась „служонца“ кликнула в його сторону: „о — стої пшеї“. І се вистарчило, щоби невинного чоловіка без попереднього переслуханя на місци, де його всї добре знають, тягати цїлий тиждень по всїляких норах, сїльських арештах, показувати йому суху галузь на вербі і т. п.; а розмовитись було годї, бо його мови не розуміли. І тільки моє представленє, в сам час ще на письмі до висшої команди нарочно двома найважнїйшими людьми занесене, виратувало бідолаху з біди, в яку загнала його клевета.

Тай на мене і оо. сусїдів не раз по два, а по кілька разів спипались доноси.

Та ми мали теж в нещастю щастє.

Але кілько таких, що щастя не мали, і нинї покутують по бараках. Скілько терпіня морального! Сам хиба Господь се бачить і записує: одному так, другому так!

Ми не спім, а орґанїзуймо енерґичну самопоміч. Кличмо, аби нас почули.

З нагоди сьвітлих маєвих побідних южних армій і з нагоди здобути Перемишля устроювано в тутешних селах по лемківських селах торжественні богодарні богослуженя і процесії. Отці Лемки під проводом оставлених сьвященників-Українцїв дякують Богу, що та „военска“, як вони говорять, сила з громами пійшла собі геть кудись відси, та що позбули ся напастий дорогих прогнаного Москаля, котрого вони тепер лїпше пізнали, ніж з перед воєнних кінематографічних представлень Колдрів, Дуркотів, Сандовичів, Кумарчиків.

о. М. Д.

THE FUTURE OF THE RUTHENIANS.

Definitions, especially political ones, need to be frequently revised as our knowledge extends. To evade a persistent study of foreign problems may be an English custom, but it should be obsolete after the last lesson we are learning. Problems which we avoid have a way of imposing themselves upon us sooner or later. The Ruthenian or Ukrainian problem may yet prove one of these. It is, of course, convenient for us to pretend to knowledge of Russia and to ignore the all-important national dilemma that may stir that country to the very depths of its soul. We have labelled Russia a huge and "barbarous" nation and we have spoken glibly of hundreds of millions of "uncivilised" men, forgetting all the time that there were other nations besides the Russians in Russia. Because they are inarticulate they are not necessarily for ever dumb; nor because they are illiterate do they lack spiritual greatness. Whatever is our opinion concerning claims which may seem to us at a distance mere troublesome clannishness, the claims of the thirty odd million Ruthenians are real enough. They will at no very distant date secure their rights, whether Western Europe knows of them or not. The future is to small nations acting in co-operation. We have all accepted this theorem in England and France. The time has come when that which most Russians accept in theory must also be accepted in practice. There are good reasons to believe that Russia is preparing to reconsider her Prussian-inspired view of the Polish, Finnish, and Ukrainian problems in a spirit of generosity and justice. The expression of this belief should palliate whatever may seem ill-timed in this survey of the relations between Russia and the Ukraine.

The appellation of Ruthenians is due to Teutonic influence. It was not to be expected that a neighbouring nation of 37,000,000 souls could escape the positive mania of the Germans for re-naming people and places. Recent writers in Russia and abroad use, however, the name of Ukrainians. The Ukrainians are descendants of the Scythians, and several authorities claim that they are the purest type of Slavs. To those who have lived among them and among the other Slav nations they are even more sympathetic than the others.

The first name under which they appear in modern history is that of Rusjky. After the voluntary union of the two nations the Muscovites adopted a name very similar in sound, that of Rossiisky, and even used with deliberate indiscrimination the name of Russky to refer to their own people and their new subjects. The original Rusjky, that is, the people of the Kiev kingdom or land of Rusj and of the Eastern Carpathian and sub-Carpathian districts, were called Malo Russky, or Little Russians, some considerable time after their country had been known as Little Russia. Part of that country being called historically Ukraine (Oukraina), or border, and its associations being among the most glorious in their history, they have extended that name within the last few years to the whole of their land and that of Ukrainians to their people. Their unhappy country they now refer to as Oukraina. The name was well known in the seventeenth century both in France and in England and was then spelt Ukraine as it is at the present time.

There are, of course, other names. The American emigration agents, for instance, know the Ukrainians as Russian Poles, Galicians, South Russians, Bukovinians, or any other name but their own. The anti-Home Rule section of the Russian Conservatives prefer the name of Mazeppanites or that of "frontier rebels". They assert that there is no difference between the two nations. Nevertheless, it would heavily tax their loyalty if they had to admit in private that there is not a great and growing difference in type, habits, and language between the Ukrainian and any other nation, including the Great Russians. There is also a marked difference

between their lands and those of the neighbouring countries.

The Ukrainian occupies a place apart in the Slavonic family. The Slavs are like so many brothers settled under different climes. The Ukrainian is a fine-looking, tall and slender, dark-haired son, the favourite child with visitors, but, if a sudden change of sex be forgiven in the course of this simile, he is a veritable Cinderella to his younger brother, the Muscovite. The latter has gone north, has taken in Mongol and Finnish blood, and become a pushing, masterful, money-saving creature. He is less shapely but more sturdy, less poetical but more enterprising, less fond of books, of education, of merry songs and dances, but keen on siller, and can be depended upon for a certain standard of patient output. He will ignore the gibes of the quick-witted Ukrainian and go on with his work unperturbed. The rugged, stern Muscovite, like the Bulgarian, is by now too far removed from the pure Slav stock to care for public opinion. Only sensitive western nations trouble about that. Tell a Bulgarian or a Muscovite he is an oriental—he will not often care to deny it. The Ukrainian is anxious to be considered a European. He certainly deserves the name. Ten years of life under a free government has proved it many a time, in Canada and the U.S.A.

A review of the important periods of Ukrainian history can be little more than the tale of woes of a people which the tide of time brings forth, a people as yet partially dumb. Since that unfortunate but well-meaning youthful ruler of Russia, Peter II., tried in vain to rescue their liberties for them, the history of the Ukrainian nation makes painful reading. But are there no misdeeds in English or in French history? What nation ever restrained herself sufficiently at all periods of her history to be able to claim that she was never guilty of oppression? There is no reason to believe that the late erratic system of oppressive centralisation will continue to prevail in Russia; it is more likely to be replaced by a less Germanised method and one more palatable to Slav nations. These have shown in Serbia that democratic ways suit them well. Even were oppression renewed, every sign known to historians by which nations in the process of parturition forewarn the world of their birth is manifest in the present crisis, showing that the Ukraine will emerge whole and strong and autonomous in the near future. The treaty of union by which she joined Russia of her own free will in 1654, usually referred to as the "Articles of Bohdan Khmelnitzky", was partly caused by fear of the Turks and Poles. Both Turks and Poles will after the war have well-defined territories, from which they are not likely to emerge again as conquerors. The cause for the prolonged subjection of the non-Russian races of the great Northern Empire has therefore disappeared.

When we hear discussions as to what the Russian nation thinks of the problem, we should remember that there are thousands of miles at a stretch in Russia where very few men can read, where no man has ever even heard of the Ukraine, unless it be that he has shivered once of twice when hearing a song of old in which the terrible exploits of the Zaporogian Cossacks were celebrated. For either Ukrainians or Pan-Russians to pretend that they hold the sympathies of the Russian people, as a nation, is to express an amiable absurdity. In Russia the problem is one with which all are concerned, but with which only the educated classes concern themselves. Nevertheless, the Ukrainian peasant has not forgotten the traditions of his ancestors. It is difficult to calculate the moral results of the war, but to me it seems obvious that from a pliant and compliant material the nation is being knit and welded together by the hand of God. To attempt to prevent them striving after the self-realisation of their growing national consciousness will be of no avail. Every progressive and liberal-minded Russian knows this. If Russia can protect other independent Slav nations withouth actually ruling them, she can act likewise towards the Ukraine. "Injustice is impiety", the Arabs say. No doubt our spiritually-minded Allies would be prepared to agree to this. Those who might object are the believers in the old-fashioned idea that all the Slavs were to form one nation. Few men of this type remain, but those who do remain are sufficiently powerful to make themselves heard and sufficiently wealthy to have a section of the Russian press at their disposal. These leaders of the Russian nationalist, or rather, we should say, Pan-Russian party are too often men of Ukrainian birth themselves, or they are inspired by Ukrainian renegades. To entertain the fear that we are offending our Allies by studying their possible problems is as ludicrous as if we resented their discussion of, say, Irish Home Rule or the Maritz rebellion in South Africa.

Until the reign of Catehrine II. there never was any question of attempting to deny the difference that exists between the two nations. The Ukraine comprises most of the Southern and South-Western Provinces of the Russian Empire, Kiev, Kholm, Podolia, Poltava, Khursk, Volhynia, Kharkov, Katerinoslav, Kherson, as well as Eastern Galicia, Northern Bukovina, and Northern Hungary. These rich lands are not like the lands of Russia proper. All travellers of repute of the last two hundred years have been at pains to point out the impossibility of believing in national unity between Muscovites and Ukrainians, or, to use the current Russian appellations between Great and Little Russians. Professor L. Niederlé, M. Louis Léger, and Mr. P. Selver, the greatest authorities on the Slav world, have expressed their emphatic opinion that the nations are two and not one, and yet the first two mentioned, especially M. Louis Léger, are confessed admirers of Russia and her people. So am I, for the matter of that, but I revere the sorrows of the Ukrainians too much not to do my best for them. In one of the war books recently published for the Daily Telegraph, M. Srgjan. Pl. Tucic, writing on the Slav nations, says, "The Little Russians who inhabit the entire south of Russia differ most radically from their northern neighbours". We may leave it at that. The Ukrainians, Ruthenians, or Little Russians are neither Russians nor Poles nor Roumanians, but hold a peculiar place between these three nations. I am probably expressing a heresy, but there is much that is akin to Roumanian art in the folk art of the Ukraine. I trust I am not using his name in vain in saying that when visiting one of the Ukrainian museums with me last year Dr. R. W. Seton-Watson was much struck by the same fact. This similarity could be accounted for by the de-Latinisation of the Roumanian peasantry. The Ukrainian is, however, far removed from the Roumanian in other respects. If he is also somewhat akin to the Pole, at least in Eastern Galicia, he holds that to be his misfortune, not his fault. As to his being a Russian, it is obvious that he will never be one. He will not be inspired by eagerness for commerce or natural science or comfort, but who will say that there is really no moral, spiritual, and mental progress beyond these pursuits?

His language is not Russian. It takes a place halfway between Serbo-Croat and Polish. There are differences in the alphabet itself. For instance, the letter g of the Russians is h for Ukrainians, who have an additional letter to express the g sound, which is foreign to their tongue. I was reminded of h-dropping London when I stayed at a hotel last year in the Ukraine and the name of it was the "N—— Hotel", in Ukrainian "N—— Hostynnicia". When a Russian heard the name he invariably corrected me, "Oh yes, I know—Gostynnicia". The very name of Galicia is, to the native Ukrainian Halichyna. Several letters of the Ukrainian alphabet are not used in the Russian, and vice versa.

Every type of Western civilisation that penetrated into Russia during the fifteenth and sixteenth centuries reached her through the Ukrainian channel, and it is to one of the Ukrainian Kings, Volodimir the Saint, who ruled at Kiev (1015), that the Northern Slavs owe Christianity. The patriarchal custom of dividing the crown-lands between the King's sons, the covetous eyes of Poles and Lithuanians, the Tartar invasion—all these causes combined to reduce the Ukraine to a state of dependency. Now one province and then another was lost to her in the course of her national existence. This war bids fair to free her from the stifling rule of the Magyars in Hungary, from the execrated Polish supremacy in "Home-Ruled" Eastern Galicia, and even from the lighter hand of Austria in Northern Bukovina. When all the European Ukrainians of Europe are reunited under Russia, it is likely that they will benefit by the removal of restrictions which were based upon the fear of foreign intrigues. Sir Edward Grey said on March 21 at Bechstein Hall that "each different nation had the right of independent sovereignty". That was going even further than many Ukrainian leaders, who claim only the right of national existence. Their desire is purely constitutional. They ask for nothing more than the putting into practice of the rights which were freely recognised to the Ukraine by the Czars themselves at the time of the union and in subsequent years.

We can trace easily the curtailing of these rights through the period that followed the defeat at Poltava of Mazeppa, the Hetman of the Ukraine, who had joined hands with Charles XII. of Sweden in a vain endeavour to re-establish the independence of his country. It is not necessary to go further back, because it is upon the historical rights recognised since that the Ukrainian claims are based. There are other claims based upon the history of the ancient Kingdom of Kiev, the cradle of the race, but these are too intricate to be studied here.

After his defeat Mazeppa fled into Turkey, accompanied by many Ukrainian dignitaries and the remnants of his Cossack army under the leadership of Hordianko. After his death in exile an Act was passed, in 1710, regulating the power of the Hetmans of the Ukraine and the part which was to be played in the local administration by the Zaporogian Cossacks. The newly elected Hetman, Philip Orlick, however, was never allowed to return to his country, in spite of ten years of endeavour on his part to interest the powers in his cause. From 1660 to 1708 the rulers of Muscovy had exercised their control over the elections of the Hetmans and deprived the army of the right to proceed to an election without their previous consent. Muscovite troops were garrisoned in the big towns. The clergy were placed—a sore point this—under the control of the Patriarch of Moscow. But the nomination of officials, the control of the army, the administration, and the national finances remained in the hands of the Ukrainian people. The high officials were nominated by the army or by the notables or by the Hetman himself. After the deposition of Mazeppa, Peter the Great imposed his control upon the autonomous Ukrainian administration. This control took the form of Russian Residents, but later on he created a Board of Muscovite officers, through whose censorship every paper that went in or came out of the Hetman's chancellery had to pass. The land received Muscovite garrisons in increased numbers and finally, in 1722, the power of the Hetmans resembled that of rois fainéants with Muscovite general as Mairgs du Palais. Peter personally appointed the Ukrainian military commanders and sent to prison or exile many notable Ukrainians who had protested against the infringement of the rights guaranteed to their country.

Eeven after the death of Peter the attempt at assimilation was not altogether forgone. Muscovy was then growing rapidly as an Empire with the help of such well-known Ukrainians figures as the elder Rozumovskyj and Prince Bezborodko. It has frequently been a pathetic feature of Ukrainian history that their most enterprising men were willing to leave their country to place their genius at the service of either Muscovites or Poles. The constant drain thus effected upon the nation gradually deprived them of a large proportion of their nobility and even of the educated classes that spring usually from the second generation of enriched peasants. We need only remember Gogol and Nekrasov and hundreds of other brilliant Ukrainians who, in art and literature, in war and politics, have helped to make Russia what she is today. Under the somewhat lengthy rule of Hetman Cyril Rozumovskyj, the younger brother of the statesman mentioned above—who was, by the way, the morganatic husband of the Empress Elizabeth—there arrived a period of comparative happiness of the Ukrainian nation. Catherine II., however, as immoral in her political actions as she was in her amours, definitely broke the solemn promise of Russia. She compelled Cyril Rozumovskyj to resign in 1764, suppressed the office of Hetman, and established instead a mixed college composed of Muscovites and of subservient Ukrainians. In 1775 the last remnants of the Cossack army were taken by suprise and forcibly disbanded. The glorious Sitch of the Zaporogians was destroyed. In 1778 all the administrative institutions were finally brought into line with the Russian organisation. In 1783 the Emperess Catherine established serfdom in the Ukraine and deprived the Ukrainian peasantry of their last remnants of liberty. As to the educated classes, they saw their schools and universities closed and they were compelled in order to secure education to go to the Russian schools of the Empire. The situation grew worse and worse right up to the time of the Japanese war.

In the meantime the western part of the Ukraine, which was still in the hands of Poland, suffered from an even more thorough attempt at assimilation. In 1772 Eastern Galicia, and later Northern Bukovina, became Austrian, but remained, nevertheless, for practically the whole of the period that followed until this year a purely Polish preserve.

After the revolution of 1905 and the October Manifesto, the Ukraine benefited to the same extent as the rest of the Russian Empire. The gradual reaction that followed set in, though the Czar's own wishes, however, and the situation at the outbreak of war was hardly better than it was before the Russo-Japanese war. The Ukrainian theatres, for instance, established with the Imperial sanction, were closed by "administrative order" in some provinces but, thanks to some more enlightened governors, not in oll of them. One of the causes of this anomalous situation was the lack of knowledge of the true case of the Ukraine even among the Russians themselves. Another was the lack of an aristocracy that could plead at Court. Yet another was the erroneous belief that the Ukrainians preferred German to Russian rule, though in very truth they never had any choice in the matter. The spirit of the Manifesto is once more awake to-day, and we may confidently look forward to an era of unprecedented moral glory for Russia. This new reaction against a reaction, as it were, can hardly fail to have its repercussion in the reunited Ukrainian lands. Whether all the Ukrainian demands are granted remains to be seen, but it is not untimely to mention them as set forth in the Russian Review some three years back by Professor Volkov.

(1) The introduction of the Ukrainian language as the language of instruction in primary, agricultural, and other lower schools where the local population is Ukrainian.

(2) The introduction of the Ukrainian language as one of the subjects of study in all schools in Ukrainian localities.

(3) The introduction of all branches of study which bear on the Ukraine and the establishment of corresponding chairs in all the Ukrainian universities present and future.

(4) The free use of the Ukrainian language in all meetings and public institutions.

(5) The right of the Zemstvos, of the co-operative insurance, financial, and other public institutions of the Ukraine to form unions covering the whole or parts of the Ukraine.

There is no denying that more radical reforms are set forth in the programme of several Nationalists, but the granting of the above-mentioned claims will go a long way towards satisfying at least the next generation of Ukrainians, especially if the Russian Government perseveres in its new line of unselfish sagacity. To them should be added, however (besides the right for the Jews to reside in all parts of Russia, because there is a plethora of them in the Ukraine), one of their great desires, that for religious freedom. Before the war, the Ukrainians of Eastern Galicia were all Uniates, that is to sey, Greek Catholics. This rite is not tolerated in the Russian Empire, although the Latin Catholic form of the same religion is accepted. A serious attempt is being made at the present time to convert the Ukrainian peasantry of Eastern Galicia to Orthodoxy, and the Archbishop Metropolitan of Lvyou (Lvoff or Lemberg) has been arrested and exiled into Russian territory. The Russian Ukrainians themselves are mostly Orthodox, but feel a strong desire for an independent Synod in Kiev.

Such in the situation at the present time. The opinion of the smaller Slav nations will no doubt influence the Russian Government. They, apart from the Poles, who claim parts of the Ukraine as belonging to historical Poland, are on the side of the Ukraine. It stands to reason that the Balkan Slavs and the Roumanians themselves realise the support that would be afforded them by the setting up of a free nation of more than 37,000,000 people, which would help them to resist any possible future interference in their home affairs on the part of the Russian Government.

It is to be true that intellectual culture was until recently a German product and that, released from Prussian militarism, the German race may yet prove it to the world, it is even more certain that the earlier Greek culture was far above even the most favourable estimate of the Teutonic intellectual and philosphical mind. Civilisation is also a great force and one no less indispensable. While, therefore, the Anglo-Saxon world proceeds on its task of protecting the principles of democratic civilisation and international probity, to those who can read the signs there is in the possibilities of the Slavonic nations the promise of a forthcoming era which will be no less great but certainly more spiritual and less arrogant than those that witnessed the heydays of both Greek and German cultures. It is because the purer Slav races suggest the possibility in them of creating a notable epoch in the life of humanity that we should look with sympathy upon every effort of the smaller Slav nations to realise themselves more fully under the protection, but not the dictation of Russia. The Ukrainian attitude to-day is one of undivided loyalty to Russia, but also one of hushed expectancy. Let one of their most devoted admirers express his sincere hope that the Ukrainians will be allowed to develope themselves freely on their own distinpe national lines.

BEDWIN SANDS.

(Reprinted from The British Review, London July 1915.)

ЗАМІТКА. Автор сеї статі Бодвін Сендс (се прибрана на Д. Джорджа Рафаловича, автора видавця п. з. The Ukraine) виказує різниці національні між Москалями а Українцями; обговорює історичні події, які рішили про затрату волности України та віддане її під московську неволю і вкінци згадує про конечну потребу Українців на Україні російській для національного розвитку, які передвісци висловують ся у домаганях українських шкіл і свободи слова для української мови на її рідній земли.

Поручаємо подавати статю п. Сендса Американцям до прочитаня.

(Статю се передруковуємо як висше зазначено, з лондонського поважного місячника „The British Review" за місяць липень 1915, в якім також є цікава стаття литовського публіцисти І. Габриса про польську питаню, в якій автор вповні признає українському народови права самостійности.

КОНЕЦЬ „РУССКОГО ЭМИГРАНТА".

БАНКРОТСТВО КАЦАПСЬКОЇ ГАЗЕТИ З НЕДОСТАЧІ ПОСОБІЙ.

Перед двома днями розпесла ся по Ню Йорку сумна для кацапів а весела для Українців вість, що кацапський дневник „Русскій Эмигрантъ" перестав виходити.

Причина смерти кацапської газети лежить в тім, що відмовлено їй рублевих пособій, якими вона дихала.

„Русскій Эмигрантъ" видавав господин Добров, родом з Росії, котрий був тут спершу робітником, потім складчем, а вкінци редактором кацапського цареславного тижневника „Русскій Эмигрантъ", який підчас війни заміняв був на дневник. В тім дневнику нападав спочатку завзято на Українців, але при кінци спустив був ніс „на квінту" і подавав лише сухі відомости і передруки.

Тоді вже говорили люди в Ню Йорку, що Добров стратив ворогів і приятелів. Без ворогів то ще був би сарака витримав, але без приятелів, а властиво без їх рублів годі було тягнути дальше того нещасного „Русского Эмигранта". І як „добрі люди" опустили Доброва, так Добров опустив свого „Р. Эмигранта".

Ось-що пише про смерть „Русского Эмигранта" нюйорський поступовий московський дневник „Русское Слово" з 19. с. м.:

„Стало ся, чого не сподівали ся навіть ті люди, що стояли близко „Русского Эмигранта". Корпорація газети збанкротувала і „Русскій Эмигрантъ" перестав виходити без всякої надії знова колинебудь показати ся на сьвіт Божий.

„Минулого четверга, дня 15. с. м. редактор „Р. Эмигранта" господин Добров, (котрий був рівночасно і „корпорацією") виїхав з Ню Йорку. Місце його пробуваня не було нікому звісне. Лише найблизші його співробітники знали, що він поїхав шукати за грішми за довги.

„Всї машини і довг взято на виплату. Речинець виплати приближав ся, а гроший не було. Прийшла субота, Газету ще видавали співробітники Доброва, котрі старали ся з усіх сил найти якийсь вихід, та ратувати себе і свого редактора. Але вірителі в суботу наложили на весь маєток „Русского Эмигранта" арешт і дали речинець до 3-тої години сполудня. Співробітники мали ще надію, що з якогось жерела роздобудуть гроші, але до 3-ої години і та надія пропала. Тоді вони думали, ще не зможуть видавати газети під иншим іменем і в иншім напрямі. По довгих нарадах переконали ся, що се неможливе. Тоді вже конець царсько-попівської газети був рішений.

„Для многих людий, не обізнаних зі справою, може видавати дивним, чому впала газета, що стояла на сторожі самодержавя і попів, яких кишені переповнені золотом.

„Покищо звісне одно, — що голова православної церкви **Евдоким Мещерський не хоче мати сьвітської газети.** Попам доволі кількох церковних газеток. Від одного із співробітників „Р. Эмигранта" довідали ся ми, що Добров виїхав „настрашити" попів, але попи видно не дуже настрашились.

„Їм наплювати на газету... і вона мусіла впасти.

„Найбільше потерпіли на упадку „Р. Эмигранта" його робітники, бо за останний тиждень не дістали заплати. Деякі не дістали платні і за кілька тижнїв.

„Де тепер Добров, ніхто не знає. Оповідають, що він прислав лист, що як не буде гроший, **то він відбере собі житє.**

„Се, а також і те, що в „Русскомъ Эмигрантѣ" найдено розбиті двері, а в редакції пропали всї документи, вказувало би, що там було щось поважнїйшого".

Дальше в числї з 20. с. м. пише газета „Русское Слово" про упадок „Русского Эмигранта" ось-що:

„Недобір „Русского Эмигранта" подають одні на 5.000 долярів, а другі на 11.000 долярів.

„Гроші, які „Р. Э." брав до переплету, здасть ся, не пропадуть, бо за них відповідає „Америкен Експрес Компанї". Також, здасть ся, не пропадуть і гроші, які „Р. Э." брав на шіфкарту до Росії, бо за них відповідає „Російсько-американська лінїя".

„Покищо ходить о платню для робітників **та о ті гроші, які люди зложили господину Доброву до його особистого заряджуваня.**

„Одним з тих, що значно потерпів, є **Микита Лазаренко.** Він хотів їхати до Росії і купив в „Р. Эмигрантѣ" шіфкарту. Крім того лишив він в „Русскомъ Эмигрантѣ" 75 долярів готівкою і чек на 505 дол. і 50 цнт. Говорять, що Лазаренкови обіцяв віддати гроші канадійський православний єпископ **Александер Нємоловський.**

„Вияснило ся ще вкінци, що одною з причин, чому поли не хотїли дати гроший на „Русскій Эмигрантъ", було те, що Росія стратила Галичину.

„Добров відай є в Новарку.

„Люди обсаджують „Русскій Эмигрантъ" і домагають ся звороту своїх гроший, які там зложили. Вони боять ся, що пропадуть всї їх ощадности, які занесли до „Русского Эмигранта".

Ось-такий то сумний конець кацапської газети.

Ледви освободжено Перемишль і Львів з московських рук, а вже американське кацапство лопає: а що то буде по війнї! Відай по війнї лише слїди лишать ся ні кацапстві, бо на рублї буде дуже тісно, а без рублїв кацапству чиста загибель.

НОВИНКИ.

ПРО МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО

дістала віденська „Свобода" з другій духовенства такі подробиці: Митрополит мешкає в Курску в трох комнатах. Одна призначена для самого митрополита, в другій спить його слуга, в третій, до якої входить ся від коритарів, стаїть день і ніч є один або двох поліцаїв, які стережуть митрополита. В комнаті, в якій мешкає митрополит, находить ся вівтарик з антимінсом і митрополит править при нїм кождого дня Службу Божу. По Службі Божій іде ще на богослуженє до місцевого латинського костела, при чім говаришить йому все поліцейський. Зрештою митрополит не ходить нікуди і нікому до него не вільно приходити. За весь час побуту митрополита в Курску був у него (коло Різдва) тільки один о. д-р Боцян, ректор духовного семинаря у Львові і від него довідав ся про долю нашої церкви в Галичині.

ВИВЕЗЕНЄ ЗІ ЛЬВОВА.

В дорозі до Єнісейска в далекій північній Сибіри переїхала недавно через Москву група 14 виднійших львівських Українців, між якими знаходили ся: директор „Дністра" д-р Володимир Охримович, адвокат д-р Микола Шухевич, заступниця голови Українського Товариства Педагогічного Константина Малицька, редактор „Нового Слова" Микола Курпеба, редактор видавництва „Пресьвіти" Юліян Балицький і инші. Директор „Дністра" д-р Стефан Федак і директор „Народної Торговлї" Микола Заячківський на разі остали у Львові, але, здаєть ся, що їх Москалі вивезли, бо почавши від кінця мая Москалі що днини арештували когось з львівських Українців і вивозили зі Львова. Москвофіли і вшехполяки втікають тепер самі масово зі Львова, щоби не попасти в руки справедливости.

—o—

КОГО З УКРАЇНСЬКИХ ПОСЛІВ ВИВЕЗЛИ МОСКАЛІ В РОСІЮ?

З галицьких українських парляментарних послів вивезли Москалї: д-ра Теофіля Окуневського з Городенки, Тимка Старуха з Бережан і Михайла Петрицького з Копичинець; дальше соймового посла д-ра Івана Курівця з Калуша, врешті бувших українських парляментарних послів д-ра Андрія Коса з Калуша, д-ра Володимира Охримовича зі Львова і д-ра Данила Стахуру зі Самбора. Кромі сего вивезли Москалї українського посла парляментарного з Буковини Миколу Спинула з Чернівців. З польських послів вивезли Москалї тільки одного Брайтера зі Львова.

—o—

ПРО ПОСЛА Д-РА ІВАНА КУРІВЦЯ

з Калуша довідуємо ся, що Москалї втікаючи з Калуша, його арештували і взяли з собою та вивезли в Росію. Послїдна вістка про д-ра Курівця була з Радивилова з над австрійсько-російскої границї. Д-р Іван Куровець мав бути недужий, тому для його опіки виїхала разом з ним його жінка. Вже перед тим Москалї вивезли з Калуша адвоката д-ра Андрія Коса, бувшого парляментарного посла.

—o—

ПРО ПОСЛА ТИМКА СТАРУХА

пише до редакції віденської „Свободи" з Бережниць, повіт Лїско, його брат, бувший соймовий посол, Антін Старух, господар в Бережнци в лїських горах: „Мій брат Тимко приїхав до мене з Бережан, де стало перед тим проживав, разом з жінкою і дїтьми ще з кінцем серпня минувшого року і перебував у мене аж до великодних сьвят. Сейчас по великодних сьвятах на винаятій фірі виїхав разом з жінкою і дїтьми до Бережан, але там не доїхав, бо, о скільки я довідав ся, по дорозї арештували його Москалї, завезли до Львова і що з ним дальше зробили, не знаю, як рівнож не знаю, що стало ся з його жінкою і дїтьми. Ходить тільки чутки, що братова з дїтьми доїхала таки до Бережан, а брата Тимка Москалї вивезли до Росії".

—o—

АДМІНІСТРАТОРОМ ПЕРЕМИСЬКОЇ ЕПАРХІЇ

по смерти епископа Чеховича вибрала перемиська капітула перемиського митрата о. Кароля Волошинського. З соборних крилошан проживають в Перемишли оо. митрат Подолинський, Мриц, Зубрицький і Левицький. Близших подробиць про наше житє в Перемишли поки-що не маємо.

—o—

ХТО З УКРАЇНЦЇВ ПОМЕР У ЛЬВОВІ.

Під московським панованєм померли у Львові з наших людий: о. Яримович, парох церкви сьв. Петра і Павла на Личакові, д-р Хомин, лїкар судовий, Купчиренко, учитель української гімназії, Павло Стафиняк, урядник Земельного Банку гіпотечного і Володимир Шухевич.

—o—

ФЕДІР ДМИТРИШИН,

господар, дяк і громадський писар в Куровичах, повіт Перемишляни, помер в ґарнізоновім шпитали у Відни дня 2. червня с. р. Покійний щирий селянський патріот, Українець, брав живу участь в громадянськім житю в Куровичах і в Перемишлянщинї і все стояв в перших рядах між тими, котрі боролися за права українського народу. Від довшого часу завзято боронив української школи в Куровичах, на котру напосїли ся ріжні наші противники. Задля доносу наших противників, покійного Ф. Дмитришина, сьвідомого і звісного в повіті Українця — арештовано з початком війни як небезпечного москвофіла. Приміщений в Талергофі коло Грацу натерпів ся невинно дуже богато і як мученик, як жертва доносу, закінчив житє на далекій чужині, не складаючи навіть своїх костий на рідній українській земли, для добра котрої стільку трудив ся. Вічна память селянському патріотови Українцеви!

РОЗМОВА МІЖ КАЦАПАМИ В ГАЛИЧИНІ.

ІВАН:

Аж сердце моє забило,
Що вас бачу, кум Данило,
Бо ви знаєте читати
Тай скажете, що чувати.

ДАНИЛО:

Слава Богу, куме свато!
Діло, правда, лиховатo,
Вже в ґазеті написали,
Що назад нам Львів забрали,
„Прікарпатска Русь" не бреше,
Вона правду тілько чеше.

ІВАН (здивовано):

Що такоє? кум Данило?
Таж недавно ще то било,
Як з дячком я був у Львові
І війска видів царові!!
Дячка возив до владики,
Щоб за батюшку зробити
А тут пише, що Львів взяли,
Се-ж не може правда бити.

ДАНИЛО:

Від нас бють ся ще далено,
То нам, куме, ще не страшно,
Але то, що Львів узяли,
В кождім разї єст ужасно!

Евген Жуковський, Бруклин.

Українські Січові Стрільцї.

(Із циклю: Серед воєнного війска).

РЕВІЗІЯ В ГАЛИЧИНІ.

(ВІД ВЛАСНОГО ВОЄННОГО КОРЕСПОНДЕНТА).

(Право передруку застерігає собі автор).

Йдемо відвідати товариша.

— Поглянь, братіку, — кажу, — чи то не коло него стоїть самохід.

— Та не коло него, трошки дальше. Але глянь, шофер у салдацькому убраню.

— Слухай, вертаймо. Я нюхаю, що тут чимось пахне.

— Жди. Попри браму ходить сюди і тут якийсь підозрілий панок. Ба, а по другім боцї улиці ще один такий самий спер ся на поруче.

— Те, те, те. Охранка патролює. Ходім геть.

— — — — — — — —

До хати ввалило ся шість штабових офіцирів російських, начальник жандармів, представник політичної адміністраційної власти, російські і міські поліцаї, жандарми, шпицлї з охрани.

Кинули ся переводити ревізію. З усїх куфрів, комод, шуфлад, шафів, поличок — викинули усї річи на підлогу насеред хати і стали порпати ся в тім. За хвилю назбирало ся на підлозї всяких річий і папіря та ріжних причандалів така купа аж по груди.

На другий день, як розсунули те все по цїлій хатї та стоптали ногами, сягало воно по коліна.

Шукають. Знайшли переписний листок з портретом Івана Ґонти. Один офіцир показує його другому і пояснює:

— Сматрі, єто Мазепа. (Значить: Диви ся, то Мазепа).

А під портретом великими буквами надруковано: „Іван Ґонта".

Бушують. Знайшли і відложили на бік, щоби забрати з собою, але відтак забули серед порозкиданих річий—другий переписний листок з 10-стоиковою маркою „на розвал царату".

Відшукали мікроскоп. Один офіцир (штабовий!) питає у другого:

— Што єто? Што єто? (Значить: Що се? Що се?)

І нїхто не знає.

Тодї він бере без церемонії нїжний прилад, розкладає його на дві части і з хатного порога кидає їх у снїг, одну часть в один бік, другу у другий.

Тимчасом поліцаї і жандарми знайшли якісь пастильки завити у станїоль. І частують один одного:

— Кушай, братец, єто конфеткі. (Значить: Їж, брате, то цукорки).

Кождий їсть разом зі станїолем; почуває, що то щось дуже недобре, вильовує і частує другого:

— Кушай, братєц, єто конфеткі!

І їдять, аж кривлять ся.

Отворили дві шафи повні книжок. Офіцир питає по московськи, чому тут так богато книг. Кажуть йому, що тут жив учитель.

— Так що з того? — каже він по московськи. — У нас вчитель має дві книжкі під пахою тай вже вчитель.

— Пачему здесь столько кніг? (Значить: Длячого тут так богато книжок?)

По трох і пів годинах перервали ревізію і розпочали її на ново аж о 11. годині перед півночю, а закінчили о 8. годині рано.

Не треба — здаєть ся — додавати, що при тім незвичайно довгім перешукуваню меншкання, комірок, пивниць, стриху — попропадало богато річий, за якими власти не мали причини шукати. Але треба згадати, що все таки Москалї не знайшли схованих перед ними книжок і мап, а також дещо иншого, чим вони були би немало втішили ся.

Написав Ростислав Заклинський.

Відень, 20. червня 1915.

ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

Присилати дальше:

386. Бондиїв, Кан., Кан. Теодор Курлаїв на бідних у старім краю $1.00

387. Бонда, Саск. Кан. В. Свистун замість вінця на могилу Івана з Січинських Ревякозуй жертвував на Фонд визволеня України $1.00

388. Вунсокет, Р. Аї. Хвальна Редакціє! Посилаю Вам чек на $17.55, які зібрано на вдовиці і сирітки в старім краю по полягих борцях у теперішній війнї. На товариській забаві „Зар. Січи" зібрано $4.35. Збірною заняв ся М. Чагарин. — На забаві в Д. Січинського зложили: К. Лишський і Д. Січинський по 50 цнт.; Г. Січинський, В. Посічник і М. Пушанський по 25 цнт.; Т. Лемішка 15 цнт.; дрібними датками $1.20. — Разом $3.10. Збіркою заняли ся Й. Лишський і Г. Січинський. — На хрестинах у В. Кінана жертвували: М. Кінан, В. Кінан, П. Відеффорсаиц, К. Гумєнюк, Марія Лемішка і Анна Бойко по 25 цнт.; дрібними датками 90 цнт. — Разом $2.40. Збіркою заняв ся С. Лемішка. — На хрестинах у П. Слаба зложили: В. Черепатий, М. Галас, Н. Наковечний, П. Забгайло і Павло Слаб (в імени подружної доньки Зофії) по $1.00; Н. Шкалабінський і Й. Шпепанський (?) по 50 цнт.; С. Лемішка, С. Кунїцький, П. Сталевий, П. Слаба, П. Фиалк і Й. Фиалк по 25 цнт.; М. Лік 20 цнт. — Разом $7.70. Збіркою заняли ся С. Лемішка і В. Черепатий. — Загалом зібрано $17.55

Всїм жертводавцям честь і слава, а в імени старокраєвих вдовиць і сиротин щирий спасибі! — З поважанєм, Стефан Лемішка.

389. Нантікок, Па. Половина чистого доходу з концерту з представленєм, який відбув ся дня 3 і 4 липня б. р., на Фонд визволеня України (гроші надіслав п. І. Волинюк) $18.00

390. Ембріджи, Па. Хвальна Редакціє! Отсим засилаю Вам зібрані гроші на Ембріджи гроші на Фонд визволеня України в сумі $13.25, котрі мені припоручено вислати до Хв. Редакції „Свободи". Прошу помістити сие жертводавців і звичну коротеньку доповідь (се доповідь помістимо пізнїйше — Ред.). З поважанєм, Григорій Лазар, член читальнї „Просьвіти" ім. Т. Шевченка.

Члени Братства св. Івана Хрестителя, від 171 Р. Н. С. в Єлсовмі, Па., зложили на руки п. Ів. Андрусишина і Ів. Токара на своїм мітінґу дня 11. липня 1915: Іван Токар 50 цнт.; Іван Андрусишин, Николай Хозус, Іван Савка, Николай Витович, Стефан Цичеа, Іван Мацько, Данко Волошин, Петро Токар, Тиміф Гочник, Николай Андрусишин, Андрій Гзало, Николай Коваль, Васько Феоцишак, Іван Балоцн, Васько Волошин, Дмитро Дупик, Стефан Бац, Стефан Шимко, Николай Гера і Дмитро Андрусишин по 25 цнт. — Разом $6.00. — На хрестинах у п. Івана Балика зложили на руки п. Михайла Ради і Ів. Смолянцького слїдуючі добродії: Василь Попічак 75 цнт.; Ів. Смолянцький 50 цнт.; Юрко Гаврило 55 цнт.; Олекса Андрусишин, Іван Балик, Петро Гаврила, Мих. Шакіно і Петро Годованець по 50 цнт.; Федько Балик, Мих. Вовк і Мартин Попічак по 35 цнт.; Мих. Попічак, Мартин Домарацький, Мих. Радко, Анна Добрянська і Антонко Небора по 25 цнт.; Іван Годованець 15 цнт.; Катерина Оскат, Анна Потовицак, Андрій Покопіцак і Н. Н. по 10 цнт. — Разом $7.25, а загалом $13.25

391. Гестінґс он Гудсон, Н. Й. Збірка на хрестинах у Кирила Перога дня 11. липня б. р., якою заняв ся Мих. Федів, принесла $2.25

392. Тексас Сіти, Текс. Михайло Перчишин жертвував на Фонд визволеня України $1.00, а на українській дневник в старім краю $1.00. — Разом $2.00

393. Ґрідлей, Кал. Н. Арсенюк на Фонд визволеня України жертвував $3.00

394. Бабмьлон, Л. Аї., Н. Й. Гаврило Осінчук на Фонд визволеня України $1.00

395. Джерзи Сіти, Н. Дж. Павло Гаврилів зібрав 10-центовими датками на книжкову ц. 3. $5.00

396. Честер, Па. Хвальна Редакціє! Посилаю $2.50 на визволенє України, а $2.50 на голодуючих в старім краю. Коби Пан Бог допомогти виплати того проклятого Москаля з цієї Галичини, бо в моїм місті Скалаті, з якого я походжу, він ще й доси сидить. Коби його вже раз викурили з моїх рідних сторін! Вже рік, як війна триває, а ще ані одного листа не дістав із свого міста. Рад би-м як найборше довідати ся, що Москаля вже там нема. — Іван Борсук. (Пан Борсук жертвував $5.00 за своє місто, яке ще до якогось часу находить ся в руках Москалїв. Варто би знати, коли сїйсом самого скалатського патріота пійдуть ті наші земляки в Америцї, котрих рідні села і міста вже давно дістали відсїчі з рук північного наїзника?! — Ред.) $5.00

397. Ню Йорк, Н. Й. На хрестинах у В. Гжота зложили на Фонд визволеня України на руки Клементини Колосовської і Сари Шота: Ст. Павлик, Вас. Гжот, С. Шот, Ів. Лешко, Клем. Колосовська, Пав. Братусь і Ів. Заволоцький по $1.00; дрібними датками $1.80. — Разом $8.80

За сю щиру жертву складаєть ся щиро-сердечну подяку всїм жертводавцям.

Сума оголошена в сїм числї „Свободи" виносить $77.85. Оголошено в ч. 83. „Свободи" $17.420.43.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $17.498.28.

ПІД ГРІМ ДАРДАНЕЛЬСЬКИХ ГАРМАТ.

(Лист з Софії).

При Дарданелях грають гармати — — музику їх чути і в Болгарії. В портовому місті Деде-Аґач на Еґейському морі все населенє вибрало ся на сусїдні горбки, щоби прислухуватись — приїхав сюди із Софії навіть молодший син царя Фердинанда, Кирило. Та не тільки Деде-Аґач, не тільки Болгарія, а цїлий Балкан вслуханий тепер в музику дардане льських гармат.

Канонада там зробила своє вражінє тут. Трипорозумінє зуміло з цирковим шумом і оцоломлюючим блеском заарандувати і заінсценїзувати бомбардованє Дарданелїв. І коли заграли гармати на дарданельських заливах, їхав до Софії адютант анґлїйського короля, ґенерал Паґет, а в кілька днів по нїм французький ґенерал По.

Обох приняв болгарський цар на довшій авдієнції.

Я припадком стрінув ся з останнїм, коли він вертав з авдієнції, в сїнях готелю „Болгарія".

В червоному пишному ґенеральському мундурі, весь покритий орденами, з двома адютантами йнов сей малий та ще бадьорий старик гордий та пишний, наче в тріюмфальному походї.

І ось прийшла громова вістка — пав Перемишль.

Трипорозумінє і болгарська русофільська преса затріюмфувала.

І почалось — —

Карпати за десять день російські війска перейдуть. Турки стягають на болгарську границю війска та поспішно укріпляють Андріяноноль і Лозенград".

А серед того ще двох вождів болгарських русофілів, Малинова і Ґешова, приняв цар на авдієнції.

І тоді вже порішили всї „елайси" що се — рішаючий день.

Ось болгарська армія пійде на Туреччину і займе Тракію, лінію Енос і Мідію.

Тутешні кореспонденти російських ґазет (майже всї бувші с.-р або с.-д.) заворушили ся, як рій пчіл.

Пійшли в матушку Росію телеґрами, статї, довгі-предовгі повні похвал та ентузіязму для наверненої грішниці Болгарії.

Кореспондент „Рѣчи" обнімав вже іменем Росії „сестру" Болгарію та поздравляв братським поцілунком.

Ситуація стала справдї важка, невиносима своєю непевностю.

І нараз все те провалилось...

Радоглазов, відрочуючи „народне собраніє", ще раз рішучо заявляє, що Болгарія заховає невтральність. — Дарданелїв не тільки не сфорсовано, а шість французьких і анґлїйських кружляків пійшло на дно, — минуло не десять, а двайцять днів, а не тільки Будапешту „русскіє" не здобули, але й Карпат не перейшли — —

Так було тут, а тимчасом там руска преса містила предовгі гимни в честь Болгарії.

— — — — — — — —

Нїчого дивного, що отверезінє було дуже неприємне.

І вмить, за одну ніч, добра благородна сестра Болгарія перемінила ся в лукаву змію, а Болгари в юдів (тим делїкатним епітетом-орнансом охрестив їх не хтонебудь, а Леонид Андреєв), в „людий з такими звірськими інстинктами" („Русскія Вѣдомости"), „измѣнников славянства" (Погодин), а врешті „Утро Россії" дійшло до того, що Болгари не Славяни, а... монголи! — ось зразок квіток русскої журналїстики, які посипали ся на болгарські голови.

— — — — — — — —

Левко.

МИ ПОБІДИМО!

У Волївци умістив мене товариш в ваґонї, щоби я заїхав до шпиталю в Мункачи. Ми застали там двох полонених козаків.

Один з них високий, стрункий, лице стятле, орациний ніс, другий нижкого росту робив вражінє сердитої людини.

Мій товариш почав з тим високим розмову.

„Ви певно Українець?" спитав він стрункого козака. „Пізнаю се по вашій мові".

„Нї!" відповідає козак „я Москаль".

„А з якоїж ви ґуберниї?" питає знов товариш.

„З кубанської".

„То ви Українець. Кубань се ґуберния українська.

„А як жеж ви говорите дома?"

„Та так як отсе з вами".

„То ви хиба не хочете признати ся, що ви Українець. Ми також оба Українцї і не боїмо ся признати до сего. Ми Українські Січові Стрільцї. Чули ви про них?"

„Чув. Розповідали наші, що всюди заходите а не можна вас пійматн".

„Ми хочемо зробити цїлу Україну свобідною — говорив товариш — ми хочемо визволити Україну з під московської нагайки, хочемо, щоби ви були своїми панами а не московськими найманитами".

Лице козака розяснило. Він встав, оглянув ся довкола себе, неначе би боявся, що хтось підглядає. Відтак подивив ся на нас поважно і промовив легко дрожачим голосом: „Хай вам Бог допоможе!" Кріпко потряс руку товариша, вернув на своє місце і сїв мовчки.

Се мене здивувало і урадувало. Боже, так душа їх ще не завмерла, хоть так довго в неволї. Такий застрашений, споверіяний козак а він таки зберіг в серци іскру любови до своєї України. Нас нїхто не убє! Ми побідимо!

Володимир Га—щак.

ВСЯЧИНА.

ГОДИННИК ПСИХІЯТРА.

Рідко лучаєть ся, щоби злодій обікрав свого оборонця. Такої безличности ще не було, щоби злодій обікрав судового лїкаря якраз підчас його урядової дїяльности, коли він розслїджував умовний стан обвиненого. Недавно стало ся таке в Будапештї. Кишеневий злодій оте, злодій упав на сали серед корчевих правдував ся перед судом, що серед нагловзу дістав серцевий атак і тодї шарпчи обвинителя за кишеню. Сказавши судорогів. Прикликаний судовий лїкар, професор д-р Мінніх оглянув його і сказав, що він як епілептик (сей, що має падачку) є невідвічальний. Супроти того-прокуратор поставив внесенє на здержанє карного поступованя і приказав вивести обжалованого з салї. Тодї д-р Мінніх спішучи ся на другу розправу, сягнув до кишенї, щоби подивити ся на годинник котра година, але його не було вже в кишенї. Сейчас змірив злодїй очима, немов би хотїв сказати: „Ти украв в мене годинник!" Злодїй зрозумів. Уклонив ся чемно, виймив зі своєї кишенї годинник і віддав його — сьміючи ся з похибки лїкаря щодо його недуги.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКР. НАР. СОЮЗА

за місяць червень 1915 р.

ПРИХОДИ:

Відділ	запл.	Відділ	запл.
1.	266.76	173.	35.58
2.	83.33	174.	24.33
4.	77.58	175.	56.90
7.	101.13	178.	30.02
8.	10.95	179.	63.41
9.	7.88	180.	4.09
10.	141.87	181.	15.28
11.	7.76	186.	100.59
12.	133.92	187.	78.69
13.	40.23	191.	43.48
15.	19.63	192.	13.42
16.	42.14	195.	26.89
17.	10.62	198.	14.36
18.	36.83	200.	32.69
19.	17.39	202.	18.82
22.	27.29	203.	26.27
24.	24.12	205.	31.65
25.	21.08	206.	34.77
28.	42.95	209.	68.35
29.	101.38	210.	22.34
38.	133.56	211.	30.58
39.	46.26	213.	81.67
41.	25.79	214.	15.18
42.	26.24	215.	35.79
43.	10.86	218.	78.89
45.	57.40	220.	27.39
47.	44.02	221.	162.29
50.	13.08	223.	26.63
51.	29.71	224.	19.93
52.	26.63	225.	57.71
53.	12.87	228.	25.98
56.	40.00	229.	130.00
57.	55.66	230.	26.30
63.	99.78	233.	30.06
65.	87.91	234.	40.10
66.	53.59	235.	52.22
67.	35.07	237.	94.10
69.	38.56	238.	8.20
70.	146.23	239.	106.94
71.	23.73	240.	19.42
73.	15.49	241.	33.57
74.	9.38	243.	26.99
76.	97.71	244.	28.53
77.	16.98	245.	22.07
78.	41.18	246.	19.94
79.	25.59	247.	60.64
80.	64.10	248.	22.90
82.	26.11	250.	17.71
85.	25.20	251.	41.54
86.	69.19	254.	16.16
87.	46.74	255.	27.62
88.	9.78	256.	15.17
89.	6.14	258.	15.19
90.	18.36	259.	62.47
91.	87.48	261.	24.00
94.	30.49	262.	14.41
96.	32.02	263.	9.69
98.	53.27	270.	57.95
99.	74.70	271.	8.08
102.	109.98	274.	29.22
104.	93.98	275.	19.83
105.	43.59	176.	60.36
106.	126.25	277.	33.42
109.	97.11	278.	27.82
112.	20.95	282.	42.06
113.	49.99	283.	31.69
117.	81.00	286.	15.11
123.	28.03	288.	36.71
124.	25.07	290.	26.05
125.	21.45	291.	30.44
127.	74.09	292.	71.94
128.	27.22	293.	9.03
132.	47.51	295.	31.65
133.	129.53	296.	46.94
135.	18.07	300.	165.20
136.	14.78	301.	70.68
137.	20.39	303.	12.62
138.	13.88	305.	25.07
140.	20.57	308.	18.84
142.	70.97	314.	13.38
145.	16.41	315.	18.71
146.	31.71	316.	53.65
147.	60.63	317.	47.67
148.	14.27	318.	29.72
149.	36.82	325.	5.97
150.	14.22	321.	17.49
151.	45.57	322.	26.74
155.	120.11	323.	39.25
160.	65.13	324.	20.32
162.	14.16	326.	64.48
165.	45.57	330.	44.53
168.	40.78	332.	22.59
170.	96.46	334.	5.66
171.	9.99	336.	49.58

Відділ	капл.	Відділ	капл.
338.	83.99	370.	22.10
339.	35.54	371.	22.34
341.	16.53	373.	14.86
342.	26.35	379.	26.39
311	16.56	380.	26.35
318	11.61	381.	15.32
317	16.61	384.	30.42
319	26.38	385.	7.83
350.	46.85	386.	12.22
351	17.99	388.	8.67
354	20.14	391.	30.51
355.	33.62	392.	11.47
356.	7.05	393.	17.35
357	16.13	394.	6.51
360	39.82	395.	3.65
363	34.14	396.	27.81
364	9.16	397.	16.60
365.	39.02	400.	31.40
367.	28.76	401.	23.82
369.	36.00	402.	33.91

А. Шаршонь, кап. і %	415.68
О. Волощук, сир. часть	644.40
Т. Клим, сир. часть	450.00
„Свобода", кап. і %	113.63
„Свобода", рент	150.00
У. Н. Союз, рент	30.00
„Просьвіта", рент	12.00
С. Гнатюк, рент	10.00
Вкладки вкладів за діти	348.61
Ч. Станицький, %	13.50
Прихожі дукарні	3.405.49
Прихід за червень	14.863.39

РОЗХОДИ:

Посмертне по бл. п.:

Юрко Грабич, від. 99.	1.000.00
Петро Барлик, від. 10.	1.000.00
Марія Чичара, від. 261.	1.000.00
Павло Фалат, від. 38.	400.00
Олекса Малак, від. 10.	1.000.00
Онуфрей Волощук, від. 338.	838.90
Йосифа Сисак, від. 158.	400.00
Теодор Клим, від. 369.	649.82
Фенна Юрковська, від. 71.	1.000.00

Запомоги з фонду убогих:

Іван Станко, від. 56.	80.00
Стефан Дунда, від. 57.	25.00
Николай Гевко, від. 224.	25.00
Стефан Пітик, від. 299.	100.00
Павло Вонтовий, від. 203.	25.00
Олекса Гирча, від. 39.	50.00
Іван Лісовський, від. 132.	50.00
Михайло Челак, від. 286.	200.00
Семен Плясконос, від. 7.	15.00

Сирітські части по бл. п.:

Николай Катренич, від. 46	600.00
Іван Вархола, від 82.	900.00
Іван Колтко, від 121.	500.00
Андрій Москаль, від. 121.	500.00
Іван Пишко, від. 94.	300.00

Уділені пожички (моргечі):

Бр. сьв. Петра і Павла в Ембрідж, Па.	50.00

Адміністраційні видатки:

Платня головних урядників	290.00
Почта при реорганізації	165.00
Платня головного опікуна	65.00
Рент за май	30.00
Видатки офісові і адміністр.	328.71
„Свобода" за май і червень	1.209.20
„Просьвіта"	9.00
„Бібліотека"	130.00
Розходи дукарні	2.932.31
Справи правні	100.00
Засідання контрольної комісії і голов. Екз. Комітету У. Н. Союза	350.19
За грамоти	950.00
Українська Народна Рада	500.00
Славянський імігрантський дім	250.00
Разом	18.018.13
Готівка з кінцем мая	172.614.93
Прихожі в червни	14.863.39
Разом	187.478.32
Розходи в червни	18.018.13
Готівка з кінцем червня 1915 р. остала	169.460.19

БІЛЯНС

з днем 30-го червня 1915 р.

Стан чинний:

Готівка	169.460.19
Моргечі	51.350.00
Реальність	19.500.00
Дукарня	25.400.00
	265.710.19

Стан довжний:

Фонд посмерт.	36.313.67
„ резерв.	107.701.44
„ асиміл.	43.816.86
„ убогих	8.947.08
„ народний	9.703.22
„ сиріт.	59.227.92
	265.710.19

Невиплачені посмертні запомоги за членів померших по день 30-го червня 1915, числять $14.719.28.

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
А. Шаршонь, гол. кас. У. Н. С.
С. Яловський, г. ф. секр. У. Н. С.

НОВІСТЬ НА АМЕРИКАНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Накладом Видавництва „Свобода" появила ся тепер книжка, яка виявче певно велике вдоволене серед усіх наших земляків на американській земли.

Се книжка — се „ПОВНА ЗБІРКА ВЕСЕЛИХ ВІРШІВ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО", так улюбленого поета серед цілого загалу нашого народа, що за його творами, як то кажуть, люди розщубають ся.

Звертаємо увагу, що такої певної збірки, виданої окремо, як се, що власне тепер появила ся з друку, що не було не то в Америці, але і з старім краю. Дякуємо се є новість для всіх Українців.

Нема сумніву, що тепер кождий Українець, що нераз радий був десь роздобути ті вічно свіжі перли Руданського, сторнисте з нагоди і набуде собі одну збірку не власність, яка буде йому на все передусім товаришем та буде давати розвагу і потіху.

Згадана збірка веселих віршів з портретом С. Руданського обіймає 282 сторони, на яких містить ся 215 віршів, котрі ділять ся на такі розділи: 1) Пересмішки 2) приказки про мужинів і козаків; 3) приказки на попів та ксьондзів; 4) приказки про Ляхів і панів; 5) приказки про Москалів і українців; 6) приказки про Німців; 7) приказки про жидів; 8) приказки про циганів і 9) приказки про звірів (байки). Крім того в книжці є життєпис С. Руданського та три кінця замітки і пояснення до віршів.

Книжка у гарній окладниці коштує вже з почтою всего 55 центів. Хто пришле до Адміністрації „Свободи" 55 центів, зараз дістане відсорочною почтою книжку.

Тож спішіть ся і замовляйте. Сумувати не треба нікоди, ані в сумні ані в веселі часи, бо веселість — то половина здоровля.

Памятайте, що наш славний поет Іван „Котляревський казкав:

Нехай злії одні плачуть,
Бо не добре замишляють!

І купуйте збірку веселих віршів Степана Руданського.

ПОДЯКИ.

Я член 132 відділу У. Н. Союза в Мікінпорт, Па., отримав $500.00 з фонду убогих, за що складаю щиру подяку У. Н. Союзови і його Головним Урядникам. Най жиє У. Н. Союз на многая літа!

Іван Лісовський.

Я член 39 відділу У. Н. Союза в Сиракюз, Н. Й., складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза і цілій нашій Організації за уділену мені підмогу з фонду убогих в сумі $50.00. Дай Боже, щоби наш Союз розвивав ся як найкрасше на пожиток і славу українського народа.

Алексій Гирча.

Складаю сердечну подяку Українському Народному Союзови і його Головним Урядникам за виплачене мені $1000 яко посмертної запомоги по моїй жені бл. п. Фенні. Желаю У. Н. Союзови як найкрасшого розвою.

Федор Юрновський.

ПОЗІР БРУКЛИНЦІ Й ОКОЛИЦЯ!

Подаєть ся отсим до загального відома Українців в Бруклин й околици, що

в сю неділю, дня 25-го с. м.

о 2-гій годині сполудня

уладжує руська гр.-кат. парохія в Бруклині

ВЕЛИКИЙ РІЧНИЙ ПІКНІК

в Queens County Park при Quarrison Ave. Maspeth, L. I.,

на який як найцирійше запрошує всіх Українців з близка і з далека до громадної участи.

Комітет руської гр.-кат. парохії в Бруклині.
85

ПОЗІР! ПОЗІР!
УКРАЇНЦІ В ДІТРОЙТ, МІШ.
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1. СЕРПНЯ 1915 р. в „Турнер" галі при 136 Шерман ул.

:—: заходом :—:

„УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РАДИ"

дістане відограна (перший раз в Дітройт, Міш.) зі співами і танцями драма в 5-ох діях М. П. Старицького п. з.

„НІЧ ПІД ІВАНА КУПАЛА"

ДІЕВІ ОСОБИ:

Палажка, молода сиротка, 24 літ. ... п-на М. Королишин
Василь, парубок ... п. В. Цимбалістий
Наум Стрілець, підстаркуватий чоловік, заможний ... п. В. Паволюк
Настя, Стрільчиха, його жінка друга, не стара ...
... п-ні М. Атамаванець
Галя, її дочка, 18 літ ... п-на С. Королишин
Катря, найменчка ... п-ні К. Королишин
Наталка, сестра з другої Галі ... п-на А. Стефанська
Мотря, сестра з другої Галі ... п-на К. Погодз
Денко, парубок ... п. Д. Атамаванець
Левко, молодий хлопець, прибуркуватий ... п. Т. Нікітович
Марина, перша дівчина ... п-на М. Тарновська
Маруся, друга дівчина ... п-на З. Бочан
Остап, перший парубок ... п. Ів. Атамаванець
Степан, другий парубок ... п. М. Тарновський

Весь дохід з представленя призначений на фонд „Визволеня України".

ЦІНА МІСЦЬ: Крісла 1-рядні по 75 ц.; II-рядні по 50 ц.; III-рядні по 35 ц.

Початок точно о год. 7.30 вечером.

Чесна українська Громадо в Дітройт, Міш.! Як звісно Вам уже, що жертви з повисшого представленя зістануть призначені на фонд „Визволеня України", якою ціллю є в першій мірі допомагати потерпілими і голодуючих Українцями в Австриї. Отже най сей день буде для нас днем памятним і незабутним сповнити свій обовязок згладом Вітчини! Най сей день буде для нас тим голосом розпучливим поневолених, кличучих до нас зо всіх сторін: „Рятуйте нас від загибелі!" Отже най в сім дни не буде не одного Українця ні одної Українки, які себе зачислюють до „Великої Української Сім'ї". Тож сійте всі як один в день 1. серпня б. р.!

Свідомо кождий, що через свою присутність на представленю, загоїмо зболіли рани і наворимимо частинно страдаючих і голодуючих. Сподіємось одначе, що не буде не в сім дни ні одного щирого українського серця, яке відмовляє жерти для нужденних своїх борці, десь так хоробре і завзято борять ся, пригноблюючи відлічного нам лютого ворога з наших цвітучих нижних городів. Довгожиттям при нуждій загалу поневоленим, яких вірні Борці-Герої плетуть золотий вінець Слави і Свободи 40 мілионовому українському народови!

За Виділ:
Андрій Бацюк, рекордний секретар.

РОДИМЦІ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКР. НАР. СОЮЗА.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.
ВЕЛИКЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ

відбуде ся

в сю неділю, т. є. 25. липня (Джулай)

о год. 1.30 попол.

на литовській гали, Джозеп Аве. 575

заходами: Бр. сьв. Йосафата, Української прогресивної Громади, Вільних Козаків і Запорожської Січи!

По вічу відограє ся одноактову комедію „ПО РЕВІЗІЇ".

Українці і Українки! Най з Вас нікого не бракне! Справи дуже важні кличуть нас на віче.

За тимчасовий комітет:
П. Стеценко, пр. Ст. Силепкович, секр.
Й. Кінта, касієр.

ВИСОКОПОВАЖАНІ РОДИМЦІ! В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25. ЛИПНЯ

відограють аматори в шильній гали на Саут Стр., Елізабет, Н. Дж. театральне представленє

„СТРАЙК"

сценічний образ в 3. діях.

ОСОБИ:

Векоман ... Іван Хребет
Рекитий ... Ксьоньз
Настуня ... Анастазія Висловська
Маруся ... Дорка Маргон
Іван ... Михайло Сухорський
Семен ... Михайло Круп
Василь ... Михайло Магаровський
Василька ... Юстина Троїчан
Никола ... Михайло Голубець
Матій ... Михайло Наловаиець
Мордко ... Стефан Наловаиець
Павлуньо, школяр ... Теодор Прощак
Юрко, школяр ... Семен Доньчак
Жандарм ... Василь Ланчин

Режисер: Ігнатій Палаший. 84-85

Початок точно о год. 7. вечером.

ЦІНИ МІСЦЬ: 35 і 25 ц.; для дітий по 10 ц.

ПОЗІР!

В неділю, на дни 25-го липня с. р. відбудеть ся заходом українських тов. в Нюарку, Н. Дж.

ВЕЛИКЕ ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

в справі потерпілих наших братів у старім краю та загалом в справі теперішних старокраєвих подій. Між иншими на вічу реферувати-ме др. Демидчук. Віче відбудеть ся в Проспект Гол на розі Брум Стр. і С. Орендж Аве.

Початок о год. 3-ій сполудня.

84—85 КОМІТЕТ.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

МОНЕССЕН, ПА. Бр. сьв. Петра і Павла, від. 338, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеть в неділю дня 25. липня с. р. о годині 2-гій попополудни. Обовязком кождого члена бути присутним, як також вправити свої довги. На тім мітінгу буде приймати членів до Братства без вступного. Члени мають принести свої старі грамоти. Буде також справоздане уряду з піврічного діловодства. — Ф. Й.

КУРТІС БЕЙ, МД. Бр. сьв. Петра і Павла, від. 81, повідомляє всіх своїх членів, що гали з днем 13. липня зістала замкнена о. Курдлом. Як відомо членам, мітінг припадає на день 25. липня. Обовязком кождого члена явити ся на тім мітінгу о годині 1½ пополудни на той самий плян і справу порішити. Присутний може бути і о. К. Курдло. — В. Чачка, предс.; І. Цілінський, кас.; Ст. Шандровський, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. сьв. Дмитрія, від. 301, повідомляє всіх своїх членів, що мітінг відбудеть ся дня 1. серпня с. р. в галі під церковою о год. 2-гій по Службі Божій. Кождий як один має явитись; неявивший ся піднаде карі. На мітінгу будуть полагоджувати ся дуже важні справи: буде вигравка трох річний т. є. зигарок, бранзолетка і братства, яку устроюємо на дохід власний. З сеї нагоди секретар оголошує від себе, що котрий член Бр. сьв. Дмитрія приведе нового члена до нашого братства і до У. Н. Союза, дістане в нагороду 25 ц. від мене. — Іван Мотлюк, секр.

ЕЛІЗАБЕТНПОРТ, Н. ДЖ. Тов. „Зап. Січ", від. 234, подає всім своїм членам до відома, що наше Тов. „Зап. Січ" приймає членів до Товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Отож, братя Українці, користайте як найскорше з тої нагоди, бо то кождому повинно лежати на серци добро У. Н. Союза, який є одинокою нашою організацією на чужій земли. Прошу голосити на адресу секретаря: Яків Красновський, перша улиця, на розі Саут Парк. — К. Пілат, предс.; Й. Красновський, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. сьв. О. Николая, від. 106, повідомляє всіх своїх членів, що мітінг відбуде ся дня 25. липня в неділю о 1-шій годині. Також повідомляє ся тих членів, котрі ще мають старі грамоти і грамоти літній, нехай принесуть зі собою на мітінг. — І. Данькив, предс.; М. Фтомин, секр.

МІКІНПОРТ, ПА. Отсим повідомляю всіх місцевих і поза місцевих членів 132 відділу У. Н. Союза, що мітінг відбувать ся кождої другої неділі по першім. Прошу явити ся частійше на мітінги і платити точно свої належитости, бо коли довгуючий член затерпе, то не дістане ніякої підмоги. Позамісцевий член, як не може прибути особисто на мітінг, повинен надіслати свою належитість на адресу секретаря: Theodore Hock, P. O. Box 82, McKeesport, Pa. — Д. Ковв, предс.; Т. Гук, секр.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

За всі оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободі", редакція не відповідає. Хто замовляє щоновбудь з поміщуваних оголошень, нехай звертать ся не просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся в „Свободі" належить замовляти лише то, що „Свобода" оголошує під себе. На се треба добре уважати.

Звертаєть увагу Вп. читачів нашої часописи, що коли вони висилають замовленя до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, роблять се на власне ризико і радили ся се відмічати не може.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сій рубрицї платить ся по 1 і пів цента за кожде слово; за одиноразове поміщене, а за дальші поміщеня по 1 цент. за слово за кождочасне поміщене. — Оголошень женитьби не приймаєть.)

Пошукую свого брата ІВАНА МЕЛЬНИЧУКА, котрий приїхав до Америки тому чотири роки. Він походить з місточка Лешнів, повіт Броди. Пошукую його у важній справі. Хто би о нім знав, або він сам, просить ся повідомити на адресу: Stefan Melnyczuk, 611 Redwood Ave., Winnipeg, Man., Canada. 84

Пошукую в важній справі ВАСИЛЯ СЕНИШИНА (ЗАГІРНЯКА), з Росільни, ЛЕЙБУ ГЕЛЬМАНА, ЗЕЛЬМАНА БАК, НУХІМА ЛЯКРІЦА і ХАСКЛЯ БАК з Космача, повіт Богородчани, котрі перебували в Ню Йорку. Хто би о них знав, або вони самі, нехай зголосять ся на адресу: Алексій Степанюк, Transcona, Man., Can. 84 - 86

Позір! Дорогі Родимці! Веселу вістку вам приношу: що мою на спродаж РУСЬКИЙ ПОЛЬСЬКИЙ РЕСТАВРАНТ в дуже добрім і підповітнім місци і много о своїх костюмерів. Хто хоче доробити ся маєтку в Америці, то нехай зголосить ся до мене особисто або листовно. Продаю з причини виїзду на стале житє на фарму в околици Бофало. Моя адреса: Restaurant, 224 E. 3rd St., New York, N. Y. 84

Хто би знав теперішну адресу М. ГАВРИСИШИНА, котрий перед недавним часом мешкав під ч. 265 Селкірк евеню, Вінніпег, Ман., Канада, зволить ласкаво подати її до адміністрації „Свободи". 74—

Пошукую ІОСИФА МЕЛЬНИКА з села Голучкова, пов. Сянік, Гал. Він перебував довший час в Пітсбург, Па. Перед двома роками перепіс ся до Канади до руської духовної семинарії. Хто би о нім знав, або він сам, нехай ласкаво зголосить ся на адресу: Іван Баськів, 526 Vanderbilt Ave., Brooklyn, N. Y. 83—85

Пошукую свого брата ЯКИМА ТРЕТЯКА з Вербиловець, пов. Рогатин, Гал. Хто би знав його адресу, або він сам, прошу голосити ся на поншу адресу. За подане адреси дам $2 нагороди. Nicholas Tretiak, 103 Kelly St., Rochester, N. Y. 85—86

ХТО З РОДИМЦІВ знає відповідніерську роботу і має охоту вніхати на Саут нехай приїдить до мене. Буду платив 20 долярів місячно, віхт і помешкане, а потім більше. Хто приїде вишлю тікет дармо. Пишіть по інформації: John Adamovich, 712 6th Ave. S., Nashville, Tenn. 85—86

Пошукую своїх двох братів ПЕТРА і ГРИЦЬКА ЦИНБІРУКА. Петро перебував перед трема роками в Форест Сіти, Па. і робив там в копальни угля Сускетанна Компані. Вони походять з Камінки великої, пов. Коломия, Гал. Хто би о них знав, або вони самі, нехай зголосить ся на адресу: Petro Bilaniuk, 414 E. 9th St., New York, N. Y. 85

ПОТРІБНО РОБІТНИКІВ на фарми, до огородників і ин. робіт. Платня від $20 до $25 місячно, мешкане і харч. Голоситись враз з річами до: S. Begneski, 115 Bond St., Sandy Hill, Patterson, N. J. 82-91

ПОДАЮ ДО ВІДОМА, ЩО МАЮ НА ПРОДАЖ

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЛОТІВ

в місті Петерсон. Продаю щодня від 10-ої до 2-ої год. Ціни вельми низькі, від $300 до $500 на сплату. При закупні треба вплатити що найменше $25 задатку. Прошу голоситись всюди час, бо на ті лоти є великий попит. Лоти в добрім положенню. Подорож звертаєть. Адреса:

P. KUSHNIR,
200 Sixth St., Jersey City, N. J.
85.88.91

ХОРІ ЛЮДИ.

Пан Йос. Хима, з Тама, Айова, хоче дати кождому добру раду. — Говорить він що слідує: „Отримав я замовлені ліки і зуживши дві бутельки Трінера Американський Еліксір Гіркого вина яке мені помагає богато і можу з цілою відомістю поручити його людям хорим, терпляча на жолудок. В таких случаях ваш Еліксір множить знаменито полекшу. — Пришу висилаємені знова тілько, що і попередно. Йос. Хима, Тама, Айова". Пан Хима переконав ся докладно о доброті того ліку і його наслідках — усуває воно жолудкові терпіня, перечищує внутренности і змішює органіам. Повинно воно також бути уживане в недугах спричинених через затвердінє. Ціна $1.00. До набутя по всіх другсторах.

Jos. Triner,
1333—39 S. Ashland Ave.,
(Adv.) Chicago, Ill.

Трінера Лініімент скоро передістає ся через шкіру до самого болючого місця. Випробуйте його добре. Ціна 25 і 50 ц., почтою 35 і 60 ц.

ХТО ХОЧЕ МАТИ

свій або своїх родичів портрет на полотні, великий 20x16 цалів, котрий можна мати задаром, нехай зголосить ся або напише по інформації і ціну; маємо також портрети Тараса Шевченка на полотні, великі 24x20 ц., ціна одна долар. Книжки до читаня, молитвенники, Кобзарі, „Українські Музи", книжки о теперішній війні, календарі і всякі инші. Катальог даром. Пишіть на адресу: 76--

RUSKA KNYHARNIA,
im. T. Szewczenka
168 E. 4th St. New York, N. Y

ЩОСЬ ДУЖЕ ВАЖНОГО І ЦІКАВОГО.

Що доперва лише з друку вийшла перша в українській мові книжка „Чорної Марії". Хто інтересуєсь маєтєю, і хто хоче пізнати її тайни, нехай пише до мене залучаючи кілька стемпів почтових на пересилку цінника. Адресуйте: W. H. Miller, 298 Fouta Street, Winnipeg, Man., Canada. 76-87

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ГРАЮТЬ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

ПЕРША РУСЬКА КОСТЮМЕРІЯ

Поставив великий склад маєтностий народних руськоукраїнських і инших родів добрих костюмів як також потрібні прибори до характеризованя осіб, як перуки, власи, бороди, вуси, шпильки і т. п. Річи ті виконувано не дуже низьких цінах. В необхідних окольцях убираємо і характеризуємо аматорів відповідно до роль грамочих на сцені. При замовленях треба прислати свої осіб і потрібних річий. Замовлене треба прислати по найменше 8 днів перед представленем на адресу:

Mrs. E. UHORCHAK, 310 2nd Street, Jersey City, N. J.

ПОЗІР РОДИМЦІ З РОЧЕСТЕР, Н. Й.

ФЕЛІКС РАДОМСЬКИЙ

404 & 1110 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

має все на складі сьвіже і ріжнородне мясо, як також всякі вироби масарські. — На весїля і другі забави цїни знижені. — На жадане відвозимо товар до дому. — Telephone Bell: Main 3721-W. 70w-124

ШПИЛЬКУ ДО КРАВАТКИ

з фотографією митр. А. Шептицького або М. Січинського висилаємо за одержанєм 25 цит. марками. Агентам даємо значний опуст. 76x85

B. KULIKOWSKI,
432 E. 9th St., New York, N. Y.

ЮЛІЯН ПАВЧАК

109 N. 7th St., Brooklyn, N. Y.

РУСЬКИЙ ХАРАКТЕРИЗАТОР, ВИПОЗИЧАЄ ВСЯКОГО РОДА УКРАЇНСЬКІ КОСТЮМИ І ХАРАКТЕРИЗУЄ ПО НИЗЬКИХ ЦІНАХ. ЗАМОВЛЕНЯ ПРИНИМАЄ НАЙМЕНШЕ 14 ДНІВ ПЕРЕД ПРЕДСТАВЛЕНЕМ.

ПОЗІР! ВАЖНЕ! ЧИТАЙТЕ!

Вже вийшла на 160 сторін ілюстрована (з дуже гарними образками) книжка

„З ТЕРЕНІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ".

В тій книжці є описані всі галицькі і буковинські повіти, міста, місточка і села де дотепер газдують Москалі. Єсли не маєте з дому жадного листа, то з тої книжки довідаєтесь, що ся діє в Вашій родинній місцевости. Спис всіх убитих, ранених і полонених Русинів-Українців і Поляків з поданєм, хто де служив при війску і хто звідки походить родом і з котрого повіту.

Ся книжка є дуже важна і інтересна, повинна находитись у кождого і в кождій хаті.

Ціна 50 цит. Позамісцеві можуть присилати мані-ордер або стемпсами (канадійських не приймаємо). Агентам значний опуст. 76x86

SKLAD KNYZOK, B. Kulikowski,
432 E. 9th St., Dep. 3. New York, N. Y.

ХТО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА ЧАСОПИСЬ „СВОБОДУ"
(ЗІ СТЕЙТІВ $2.00 А З КАНАДИ $3.00)

ДІСТАНЕ ДАРОМ ВЕЛИКИЙ КАЛЕНДАР УКР. НАР. СОЮЗА ЗА ДОПЛАТОЮ 15 ЦЕНТІВ НА КОШТА ПЕРЕСИЛКИ І ЕКСПЕДИЦІЇ.

Буде се дуже красний і цінний дарунок для кождого письменного Українця і кождої письменної України, бо такого календаря як сьогорічний ще не було на американській Руси. Визначаєть ся він незвичайним богацтвом і ріжнородностию матеріялу, який розміщено на 256 сторонах друку великої вісімки.

Крім того календар У. Н. Союза є дуже богато прикрашений ілюстраціями. Всі ті ілюстрації — дуже красні, цілком нові і ще незнані. Всіх ілюстрацій в календари є 110 (сто десять). Більше ніж четверта часть їх — се ілюстрації з теперішної війни, самі найкрасші і найцікавійші; між ними також з Галичини.

Ся книжка не стратить ніколи на своїй вартости, з вишитком части календарської, яка містить ся всего на кількох сторінках. Прочий матеріял є того рода, що все буде мати свою вартість і заступить Вам книжки з усякими інформаціями про відносини, житє, закони, приписи, порядки і т. д. у Злучених Державах і в Канаді; книжки з робітничого житя у Злучених Державах про війну, про воєнні справи і сьвітові події; гумористичні оповіданя, жартиці віршці і т. д.

Хто вже має календар У. Н. Союза може дістати замісць календаря даром яко премію до цілорічної передплати

7 ЛІСТ СТРАТ РАНЕНИХ І УБИТИХ УКРАЇНСЬКИХ ЖОВНІРІВ ПІДЧАС ТЕПЕРІШНОЇ ВІЙНИ.

В тих листах доси оголошено около 21.000 імен.

На кошта пересилки і експедиції належить прислати такеамо 15 центів.

Хто пришле ПІВРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ, а хотів би дістати сей календар або сі листи страт, мусить долучити 30 центів.

Тому користайте з сеї нагоди і присилайте передплату на адресу:

SVOBODA, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішній війні.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільчі (егри)
у. = уланы
д. = драгоны
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гаубиці (полеві)
г. т. = гаубиці тяжкі
пн. = піонїри
сап. = саперы
тр. = трен (достава амуніції і вівтаж)
с. = сапіетси
л. = ландвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = уланы ландвери
а. л. = артилерія ландвери
г. л. = гаубиці ландвери
з. о. = загальнo ополчене (лянштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при числи число означає полк (регімент), батальйон або дивізиї.

(Дальше).

Листа утрат ч. 141

ПОЛОНЕНІ:

Левицький Олекса, 19 л. (в Росії)
Лойко Семен, 19 л. о. (в Росії)
Луців Стефан, 19 л. (в Росії)
Лукасевич Михайло, 15 н. (в Росії)
Лисий Стефан, 35 л.
Литвин Дмитро, 19 л. (в Росії)
Литвин Олекса, 19 л. (в Росії)
Майборда Луць, 35 л.
Макар Демко, 19 л. о. (в Росії)
Маковда Кость, 15 н. (в Росії)
Максимів Микола, 35 л.
Максимович Йосиф, 35 л.
Мартинин Василь, 19 л. (в Росії)
Мариньчук Станислав, 35 л.
Мазуркевич Йосиф, 19 л. (в Росії)
Мерінченський Володислав, 15 н. (в Росії)
Міщанець Стефан, 35 л.
Міщук Микола, 19 л. (в Росії)
Мочульский Евстахій, 15 н. (в Росії)
Мокровський Василь, 19 л. (в Росії)
Молот Йосиф, 19 л. (в Росії)
Мончук Станислав, 35 л.
Москва Марко, 35 л.
Мулика Онуфрій, 35 л.
Миленьк Андрій, 19 л. (в Росії)
Митрофан Тарасим, 27 стр. (в Росії)
Наконечний Теодор, 19 л. о. (в Росії)
Намака Йосиф, 35 л.
Небор Іван, 19 л. (в Росії)
Новак Мартин, 19 л. о. (у шпитали в Росії)
Новаковський Йосиф, 15 н. (в Росії)
Новицький Антін, 15 н. (в Росії)
Новицький Юлян, 95 н. (в Росії)
Ничь Микола, 15 н. (в Росії)
Онищак Микола, 19 л. (в Росії)
Осовий Стефан, 15 н. (в Росії)
Остапчук Антін, 35 л.
Остапів Лука, 35 л.
Осьпинський Стефан, 95 н. (в Росії)
Ощарко Іван, 19 л. (в Росії)
Палимар Юко, 35 л.
Паращук Михайло, 35 л.
Пастух Іван, 35 л.
Пастух Михайло, 15 н. (в Росії)
Павлович Трофим, 19 л. (в Росії)
Періг Теодор, 95 н., ран. (в Росії)
Нівторак Іван, 15 н. (в Росії)
Петрах Іван, 19 л. (в Росії)
Левник Йосиф, 35 л.
Почанський Семен, 35 л.
Подскальний Михайло, 95 н. (в Росії)
Покотило Антін, 19 л. (в Росії)
Покидко Василь, 19 л. (в Росії)
Полоз Кирило, 15 н. (в Росії)
Пороханський Андрій, 15 н. (у шпитали в Росії)
Прокопчук Кондрат, 19 л. (в Росії)
Пристайко Дмитро, 15 н. (в Росії)
Пухник Андрій, 35 л.
Пукала Іван, 15 н. (в Росії)
Пісь Стефан, 15 н. (в Росії)
Пустельник Фелікс, 98 н.
Раба Михайло, 15 н. (в Росії)
Ратушний Василь, 15 н. (у шпитали в Росії)
Ренчук Омелян, 27 стр. (в Росії)
Ревега Павло, 95 н. (в Росії)
Роман Іван, 19 л. о. (в Росії)
Романишин Семен, 35 л.
Рубаха Стефан, 15 н. (в Росії)
Рубка Станислав, 35 л.
Рудик Василь, 95 н. (в Росії)
Рудий Семко, 19 л. (в Росії)
Сабан Матвій, 19 л. о. (в Росії)
Садовий Микита, 95 н. (в Росії)
Салженцин Никола, 11 л. кн. (в Росії)
Семенець Ілько, 19 л. (в Росії)
Сенів Теодор, 35 л.
Сенюк Йосиф, 15 н. (в Росії)
Сенишин Роман, 15 н. (в Росії)
Серетний Михайло, 15 н. (у шпитали в Росії)
Слободзян Петро, 15 н. (в Росії)
Смагній Кость, 95 н. (в Росії)
Солома Павло, 19 л. (у шпитали в Росії)
Солтис Павло, 95 н. (в Росії)
Сорока Петро, 19 л. (в Росії)
Сосновський Іван, 95 н. (у шпитали в Росії)
Спінак Теодор, 35 л.
Стахів Йосиф, 35 л.
Старобрянський Іван, 35 л.
Стасюк Йосиф, 95 н. (в Росії)
Стефанишин Олекса, 35 л.
Стефанович Теодозій (одпор. добр.), 19 л. (в Росії)
Стець Антін, 15 н. (в Росії)
Стецюк Йосиф, 15 н. (в Росії)
Стечишин Павло, 15 н. (в Росії)
Струханець Стефан, 35 л.
Струщло Ілько, 19 л. о. (в Росії)
Сухецький Антін, 95 н. (в Росії)
Сулик Іванко, 19 л. (в Росії)
Сисак Данко, 19 л. (в Росії)
Гарас Йосиф, 15 н. (в Росії)
Татарчук Теодор, 35 л.
Хорик Петро, 95 н. (в Росії)
Ткачук Ілько, 95 н. (в Росії)
Токарик Андрій, 95 н. (в Росії)
Трач Теодор, 35 л.
Тригубчак Василь, 15 н. (в Росії)
Турбінський Мариян, 15 н. (в Росії)
Тичинський Мариян, 35 л.
Тильчак Стефан, 35 л.
Тимчишин Іван, 35 л.
Тимочко Василь, 15 н. (в Росії)
Тимошик Стефан, 15 н. (в Росії)
Тис Теодор, 19 л. о. (в Росії)
Уздя Юлян, 95 н. (у шпитали в Росії)
Ук інець Тома, 15 н. (в Росії)
Федорак Іван, 15 н. (в Росії)
Федорук Іван, 95 н. (в Росії)
Фейфарук Семен, 15 н. (в Росії)
Федура Йосиф, 19 л. о. (в Росії)
Фосяк Григорій, 15 н. (в Росії)
Фринків Лев, 35 л., ран.
Франкович Стефан, 95 н. (в Росії)
Фуздль Ваврик, 15 н. (в Росії)
Хомак Дмитро, 95 н. (в Росії)
Хорко Іван, 19 л. о. (в Росії)
Хмільовский Петро, 35 л.
Химич Іван, 35 л., ран.
Цебрій Дмитро, 35 л.
Церковняк Яків, 95 н. (в Росії)
Чайка Онуфрій, 35 л.
Шахневський Петро, 19 л. (в Росії)
Шалапай Семен, 15 н. (в Росії)
Шерехо Луць, 19 л. (в Росії)
Шеремета Михайло, 19 л. о. (в Росії)
Шідлевський Антін, 15 н. (в Росії)
Шіндюк Николай, 35 л.
Шупенко Олекса, 35 л.
Шевко Гриньо, 19 л. (в Росії)
Швець Ілько, 35 л.
Шевд Іван, 19 л. о. (в Росії)
Шевчка Гриньо, 19 л. (в Росії)
Ширий Гнат, 19 л. (в Росії)
Шимкін Микита, 11 л. кн. (в Росії)
Яблоневский Антін, 15 н. (в Росії)
Яцко Стефан, 15 н. (в Росії)
Яшевський Кароль Йосиф, 15 н. (в Росії)

(Дальше буде).

ЦІННИК КНИЖОК,

які можна дістати в друкарні „Свободи":

Абу Касимові капці. — Арабська казка Пашеська Іван Франко. — Ціна 30 ст.
Американський гимн „Май Контри" під нотами з українським перекладом. Ціна ..... 10 цнт.
Американець, веселий образ з житя народу в співами, в трох діях. — Ціна ..... 15 цнт.
Америка. — Збірка віршів; Зміст: Америка. Важні дуки. Галицькии вітаня у альбом. До сестри. Публика. Се що такого є? В Пенсильвані. Два образки. Одна мати плакна. Я хочу до дому. Пустить нам. Промане в дорогу. Слава Пророка. Поет і Муза. Будучність руського робітника. Вітер по полях. Ой в мене взяточки книги. — Ціна 15 цнт.
Американські трости. — Ковбой. (Казка.) — Еміґранти. — Дві наші селяні з водой. — Ціна ..... 15 цнт.
Весела шкуна для аматорських театрів. — При кінци сеї книжки находять ся слідуючі сценки: Сьвятий Вечір. Вода в природі. — Умірковання та пригода. (В. Винниченко). — Заграй. — Остання „Фортуна". — Дві наші селяні. І модо. — Ціна ..... 20 цнт.
Гаяна сперм. — Ціна ..... 5 цнт.
Гостина сьв. Николая, драматична гра для дітий. — Ціна ..... 10 цнт.
Гадацькі анекдоти. (Гумор, оповідане). — Ціна ..... 10 цнт.
Генофефа. — Ціна ..... 30 цнт.
Дещо про забрата, рослини, камінє і скалє. — В сій книжці находять ся слідуючі статьи: Ґрібрати (ґрібрати) рослини та ґрибо з докладним описом, де водя жить. — Ціна ..... 50 цнт.
Дещо про пчоли і соди з Ґуго. Ґерман. Ціна, в особливо і Сеґет Пеґіньоно. — Ціна ..... 10 цнт.
Дорога до сьвідомости: Капітал і поділ. — Ціна ..... 10 цнт.
Дорога до сьвідомости: Борба класс і лаченого робітника орґанізують ся. — Ціна ..... 10 цнт.
Два брати, а байок Братів Ґрімм. — Ціна ..... 15 цнт.
Еміґранти. — Дуже веселі сцени з житя еміґранта. — Ціна ..... 15 цнт.
Ґімнір. — II. Оферма. Наєзда з злого пана. — Ціна ..... 10 цнт.
Житє Ісуса Христа 81.25
Житє і твори Івана Франка. — Ціна 10 цнт.
Житє, заробки, орґанізації і т. п. з Зич. Ґерман. — Дуже цікаво розказує про відносини праці і житя в Америці. — Ціна ..... 15 цнт.
Журавлі. — Зміст: Журавлі (вірш). Зажуткнут (оповідане). Шопіні ґаданка (вірш). Пісні про Кандзу. Пайлот Іван, оповідане про судьбу молодого робітника-еміґранта. Вицяв бере земля тощо. — Ціна ..... 10 цнт.
Жіночий клюб, відновлений проф. Неждана Лапи, оповідане. — Ціна 15 цнт.
Жінка і її значінє в суспільним житю. — Сільский хірурґ (3 ілюстрації). — Сестра-стажиста. — Дві наші селяні і водой. — Ціна 15 цнт.
Житєй Марса. — Ціна ..... 10 цнт.
З житя. Ся надзвичайно, з того люди бувають. — Посол Петрович. — Молодий адвокат. Збірка оповідань. — Ціна ..... 10 цнт.
З кімнати мяч. — Зміст: Вся людська твар в каждому прийде (вірш). Чого нам дійсно потреба. Не плоти ради, не плоди (вірш). Найбільший духовий поет (Ланте Аліґієрі). Михайло Петрович Старицький, батько українського театру і великий український поет. Як будуть ти пашн? Антеї та пустельник (оповідане). Дещо цікавого із природи і науки. Зі сьвіта. — Ціна 15 ц.
За дестрою. — С ся найтрапійше оповідане з козацької старини, сучасного письменника Андр. Чайковського, яке тепер увійшло на американській ґрунт. — Ціна ..... 15 цнт.
Зуб за зуб (оповідане). — Бом (в каліфорнійскому житю). Судьба сьвітя. Палава „Русини". — Ціна ..... 10 цнт.
Ілько-Сваґ, комедія в 1. акт. — Ціна 10 ц.
Іван Дурак та инші оповідання. Ціна 25 ц.
Історія заложеня Зручених Держав Північної Америки. — Самсон. — До тих, що дивують ся з цілої людини. — Як Сікстус пусть по ним водило: — Ти бачу? (Ілюстрація). — Бог на землі (Індійска казка). — Сватн. — Дві нашої селяні і водой. — Ціна 15 ц.
Казки за циганів — Ціна ..... 10 цнт.
Кілька слів про жидів. — Зміст: Як Іван жиде мудрим. Бандрівка Івана з жидами. Як Іван водив жидів на гриби, з вітром у стані потопи. — Мужик з жидом в спінці. Пан і жид. Капка про жида. Як жид Русина правував. — Ціна ..... 15 цнт.
Кишенкова рахунковa. — Дуже практична книжочка до обчислювання всяких рахунків, вона є потрібна так для бізнесменів як і для робітників. З додатком ілюстрованих цікавих відомостей. — Ціна ..... 30 цнт.
Історія історії Ґреґ. — Ґрубиньки Сьвіт. Містить богато образків руських князів і гетьманів. — Ціна ..... 10 цнт.
Конець „Титаніка", правдивий опис морской катастрофи. — Ціна ..... 40 цнт.
Кости з дерева. Д. Лаф. — Ціна 20 ц.
Чорта і жиді оповідане. — Ціна 15 цнт.
Як Мишка, З німецького переробив Іван Франко. — Ціна ..... 40 цнт.
Мужицька доля. Збірка оповідань. — Ціна ..... 10 цнт.
Марія. — Зміст: Марія (трилюк з поеми Т. Ш.). На чужині (вірш). Скоро (оповідане). Рік 1903-тий в старім селі. Любовтєсть в Конго. Моєсть Кумм Софрона (вірш). — Ціна 10 цнт.
Мистецвальний народ. (Ґрадиї історії українського народу). — Ціна 20 цнт.
Мелодисті пісні, як: колядки, подолянки, ладовки, жартобливі і думки. — Ціна ..... 20 цнт.
Невольний, драма в 5. діях. — Ціна 15 ц.
Наверлений грішник. — Ціна ..... 20 цнт.
Народний рух житя-творчости Русинів. — Ціна ..... 20 цнт.
Нагода на Січ. — Ціна ..... 5 цнт.
Не сиди дуже вилай!... Пьєса українського народня в Зручених Державах і в Канаді з тяжких хвилин доброго житя, на заразю великих надій для розвіяня духа. — Ціна ..... 15 цнт.
Ой не доли Грицю, та на вечерниці. Народна драма, в 5 діях. — Ліка М. Кадицького. (В перекладі Александра. — Ціна ..... 30 цнт.
Оповідане про Алі Бабу і сорок розбійників. Арабська казка. — Ціна 20 ц.
О маленьку дарабу. — Приходить розвідка про всякі кінтрали, находящі ся в аптеці і як користувати ся з них при всякій нагоді і житю хлопі. Ціна 25 ц.
Оповідане про задурь Богів. — Ціна ..... 10 цнт.
Мовь на всіхтах чоловіка (3 ілюстрації). Стаєнтовий кінцеї. — Ціна Шрінка. Сенсаційний сон. — Дві наші селяні і водой. — Ціна ..... 15 цнт.
Олекса Довбуш і карпатські опришки. — II. Цісар і Гуцкий. Баллада. З німецького перекладу Іван Франко. — Ціна ..... 10 цнт.
Перша збірка веселих віршів Степана Руданського. — Ціна ..... 55 цнт.
Порадника для женщин, що хотять бути здоровими. — Ціна ..... 15 цнт.
Порадник для залобаних або як пишати любовні листи. — Ціна ..... 35 цнт.
Правдивий щастливий відкриємо на науки англійскої мови без помочи учителя і додатком словаря. — Ціна 81.50
Портрет Т. Шевченка, помещене покрутсу, розмірі зрозмісного аршина 9. Кадицького. Великість 13x16 і платіє на трилцяти шаверн. — Ціна ..... 20 цнт.
Під прапором свободи. Вибір патріотичних декламацій. — Ціна ..... 30 цнт.
Підчі при Кандзу (Дистрофі. Пригоди з житя еміґранта, писані вершом. — Ціна ..... 40 цнт.
Пісні і ... — Ціна ..... 10 цнт.
Пісні і думки. Дуже знаменито оцінені Ліка Кадицького. Великість 13x16 і платіє на трилцяти шаверн. — Ціна ..... 20 цнт.
Під прапором свободи. Вибір патріотичних декламацій. — Ціна ..... 30 цнт.
Підчі при Кандзу (Дистрофі. Пригоди з житя еміґранта, писані вершом. — Ціна ..... 40 цнт.
Пісні і ... — Ціна ..... 10 цнт.
Пісні і думки. Дуже знаменито оцінені Ліка Кадицького. Великість 13x16 і платіє на трилцяти шаверн. — Ціна ..... 20 цнт.
**Пісня про